

Waterschap
Rivierenland

Landschapsplan Rijswaard

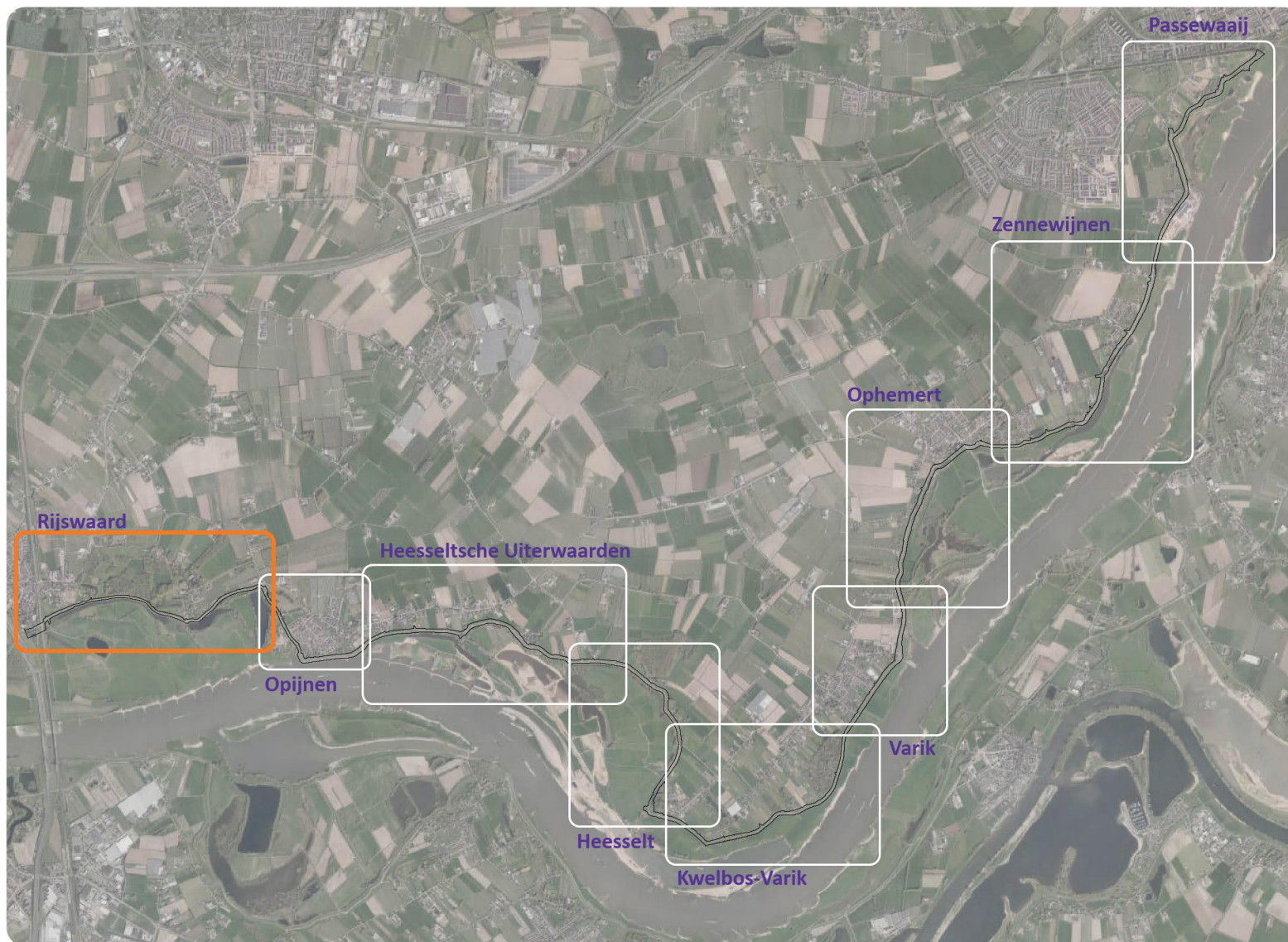
Vergunningenontwerp Dijkversterking Tiel - Waardenburg

sterke dijken
schoon water

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Huidige situatie	9
Dijkversterking	15
Landschapsplan	21
Deeluitwerking 1	25
Deeluitwerking 2	31
Deeluitwerking 3	35
Deeluitwerking 4	37
Deeluitwerking 5	47
Deeluitwerking 6	51
Deeluitwerking 7	53
Deeluitwerking 8	57
Deeluitwerking 9	59
Deeluitwerking 10	61
Colofon	67

Overzicht deelgebieden dijkversterking Tiel-Waardenburg

Inleiding

In een rivierdelta is het werken aan waterveiligheid nooit af. Waterkeringen worden getoetst of zij aan de veiligheidsnormen voldoen. Ook de dijk tussen Tiel en Waardenburg. De toetsing toont aan dat deze op meerdere mechanismen faalt. De dijk is 'afgekeurd' en moet versterkt worden. Bij het versterken van de dijk wordt ook rekening gehouden met de omgeving. De dijk wordt goed in het landschap ingepast*. Het landschapsplan geeft daar richting aan.

Doel en status

Het landschapsplan is een product van de planuitwerkingsfase. In deze fase is het ontwerp van het voorkeursalternatief (VKA) uit de verkenningsfase uitgewerkt naar een Vergunningenontwerp (VO). Dat vormt de basis voor het Projectplan Waterwet (PPWW).

Het landschapsplan geeft de onderbouwing voor de wijze waarop de inpassing van het VO plaatsvindt binnen de ruimtelijke kenmerken en karakteristieken van het gebied. Dit is uitgewerkt in een plek-specifiek ontwerp. Het ontwerp in dit landschapsplan maakt de gewenste uitstraling en inrichting van de dijk, en door de dijkversterking geraakte gebieden, concreet.

Het landschapsplan vormt het esthetisch kader voor de verdere uitwerking van de inrichting van de dijk in het Uitvoeringsontwerp (UO). Daarbij dient het landschapsplan niet alleen als kader, maar ook als inspiratiebron voor een goede inpassing van de dijk in de realisatiefase.

Context

Voor alle 9 deelgebieden van de dijkversterking Tiel-Waardenburg is een landschapsplan gemaakt. Daarboven hangt het integrale landschapsplan, dat de toelichting geeft over de continuïteit en samenhang van de gehele dijkversterking.

Het landschapsplan Rijswaard is onderdeel van een reeks van

planproducten dat hoort bij het PPWW. Van belang om hier te noemen is het Ontwerprapport Rijswaard. Daarin zijn de afwegingen en keuzes in het integrale ontwerpproces van VKA naar VO onderbouwd en vastgelegd. Het maakt duidelijk op welke manier de dijk versterkt wordt en waarom. Het landschapsplan beschrijft de inpassing op basis van de in het ontwerprapport gemaakte keuzes.

De hele dijkversterking is ingepast volgens de principes van het 'Handboek ruimtelijk kwaliteitskader' (WSRL, september 2019). Het handboek heeft als doel ruimtelijke samenhang te creëren langs het hele traject van dijkversterking en doet dit door een eenduidige aanpak van standaardsituaties. Deze zijn vastgelegd in principes. Inpassing is uiteindelijk maatwerk en plekspecifiek. In het landschapsplan zijn de principes toegespitst naar de lokale situaties en waarden.

** Een belangrijke voorwaarde voor de dijkversterking Tiel- Waardenburg is een goede inpassing in de omgeving. Als basis hiervoor is het 'Ruimtelijke Kwaliteitskader dijkverbetering Tiel-Waardenburg' (Bosch Slabbers Landschapsarchitecten, augustus 2016) opgesteld. Het 'Ruimtelijke Kwaliteitskader dijkverbetering Tiel-Waardenburg'(RKK) geeft in H7.3 aan hoe de ruimtelijke kwaliteit moet worden geborgd. Eén van de onderdelen van het proces van borging is het opstellen van een landschapsplan. In het landschapsplan vindt de basis in H6 'uitwerking deelgebieden' van het RKK en de ontwerpprincipes uit het 'Handboek ruimtelijk kwaliteitskader' dat is opgesteld op basis van de 3 leidende principes uit het RKK; de dijk als herkenbaar element: eenheid en verscheidenheid, het gevarieerde landschap van de dijkzone is behouden en versterkt en 'raakt' de dijk, de dijk als as voor ontwikkeling.*

Voor de inrichting van de weg en de rust – en uitkijkpunten gelden de principes van de ‘Gastvrije Waaldijk’ (GVWD). De GVWD beoogt een eenduidige en attractieve weginrichting op de noordelijke Waaldijk van Nijmegen tot Gorinchem. In dit landschapsplan worden daarvoor voorstellen gedaan, afgestemd op een afgegeven ambitieniveau voor de GVWD. Dit ambitieniveau is momenteel nog onderwerp van gesprek tussen betrokken (financierende) partijen. De beschreven inrichting van de GVWD kan daarom nog aan verandering onderhevig zijn.

Proces

Bij het opstellen van het integrale Vergunningenontwerp voor de dijkversterking Tiel-Waardenburg zijn landschappelijke inpassing en omgevingswaarden expliciet meegenomen in de ligging van de dijk, het verloop van de as, het profiel, de vormgeving en de aansluiting van de dijk met de omgeving.

Er is een omgevingsproces doorlopen met dijkgesprekken en bewonersavonden. De deelgebieden van het landschapsplan zijn in een aantal overlegmomenten getoond en van commentaar voorzien door de gemeenten West-Betuwe en Tiel en de Provincie Gelderland. De inbreng van deze afstemmingsmomenten is afgewogen en, wanneer mogelijk, meegenomen in het landschapsplan.

Het landschapsplan toont het wenselijke eindbeeld. Aan dit eindbeeld wordt in de navolgende periode verder gewerkt. Het proces van afstemming met de omgeving en de verfijning van het plan zal ook doorgaan. Denk daarbij vooral aan afstemming voor het medegebruik van de binnenbermen.

Borging ruimtelijke kwaliteit in het vervolgproces

In de realisatiefase worden het Vergunningenontwerp (VO) en

het landschapsplan door een aannemer verder uitgewerkt in een Uitvoeringsontwerp (UO) met daarin gedetailleerde inrichtings- en beplantingsplannen. Het UO dient te voldoen aan de kaders, en passen binnen de gewenste uitwerkingsrichtingen, zoals ze in dit landschapsplan zijn gegeven. WSRL toetst het UO hierop, en grijpt in als dit niet past binnen de ambitie. Bij de toetsing door WSRL worden de landschapsarchitecten betrokken die het landschapsplan hebben opgesteld.

Leeswijzer

Het landschapsplan begint met de beschrijving van de huidige situatie van de dijk en de waarden van het landschap (H2). In hoofdstuk 3 wordt de hoofdlijn van de dijkversterking uit het Vergunningenontwerp toegelicht. Hoofdstuk 4 start met de inpassing van de dijkversterking voor het hele deelgebied Rijswaard en werkt dit in meer detail uit in deeluitwerkingen. Daarin worden aan de hand van de landschapsplankaart de maatregelen en toegepaste principes uit het ‘Handboek’ pleksgewijs beschreven en verbeeld.

Uitgangsdocumenten

De voornaamste documenten, gebruikt als input en vertrekpunt voor het opstellen van het landschapsplan, zijn:

- Ontwerprapport Rijswaard (WSRL, juli 2020).
- Handboek ruimtelijk kwaliteitskader (WSRL, september 2019).
- Ruimtelijk kwaliteitskader dijkverbetering Tiel-Waardenburg (Bosch Slabbers Landschapsarchitecten, augustus 2016).
- Cultuurhistorische analyse deelgebieden dijkversterking Tiel-Waardenburg (RAAP-Rapport 3924, versie 2, juni 2019).
- De Gastvrije Waaldijk, een 80 kilometer lange Waalervaring (OKRA landschapsarchitecten, maart 2019).
- Gastvrije Waaldijk, Detailboek (OKRA landschapsarchitecten, februari 2020).

Huidige situatie dijk, schaal 1: 15.000

Huidige situatie

De dijk langs de Rijswaard staat in sterke verbinding met de rijksbeschermden buitenplaats Waardenburg-Neerijnen. De buitenplaats heeft zowel binnendijks als buitendijks grondgebied.

De dijk

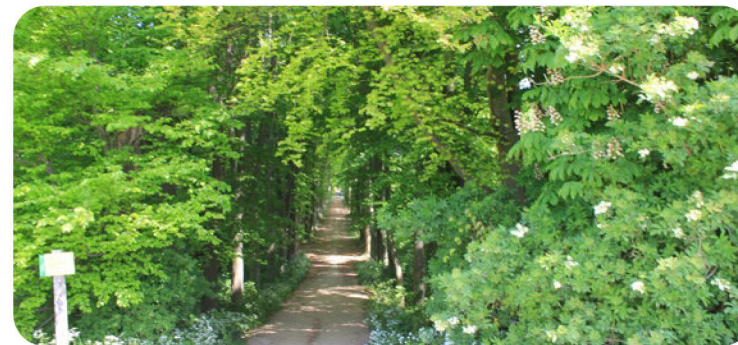
De dijk is smal en zeer steil. Het is een kronkelwaarddijk, grotendeels ingeklemd tussen killen aan de buitenteen en de bebouwing van Neerijnen, het bos van het landgoed en de bebouwing van Waardenburg aan de binnenteen. Bij de vorige dijkversterking is ingezet op zoveel mogelijk behoud van de dijk en de waarden aan de dijk. Er zijn onder meer kistdammen aangebracht ter hoogte van de Dreef en de molen, en spijkerwanden in de buitenteen van de dijk om de steile taluds te kunnen handhaven. De dijk heeft aan beide zijden van de poort van Neerijnen een gebogen verloop welke samenhangt met de voormalige rivierbeddingen (killen) van de Waal. Waar de dijk binnen het landgoed ligt, is het pad op de kruin alleen toegankelijk voor langzaam verkeer en heeft het dezelfde uitstraling als de paden van het landgoed. De dijk tussen het spoor en de A2 is een kanteldijk. Bij de vorige dijkversterking is de weg op de toenmalige kruin behouden en de dijk naar buiten toe opgehoogd.

Locatieaanduiding foto's

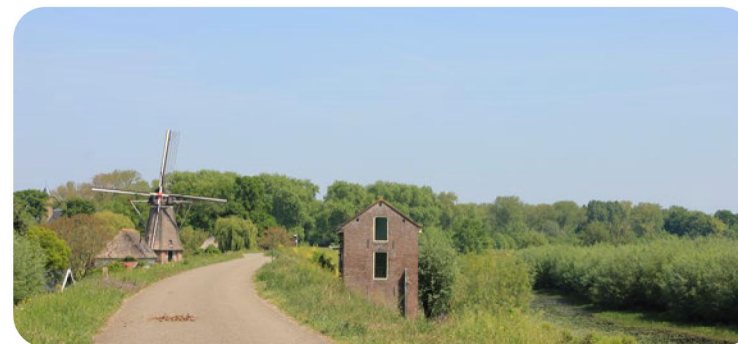
1 Toegang naar de Rijswaard bij Neerijnen

4 De Dreef richting Kasteel Neerijnen

2 Huizen aan de dijk

5 Dijkmagazijn en molen

3 Landgoeddijk

6 Spoorwegovergang

De omgeving

De Rijswaard is nauwelijks vergraven en mede hierdoor een gave en gevarieerde uiterwaard. Het buitendijkse gebied huist cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen zoals de killen met hoogstamgrienden (knotwilgen en rabat-bossen), oude verkavelingsstructuren met hagen, meidoornsingels en vele natuurwaarden zoals ooibossen met zwarte populieren (waaronder een aantal zeer oude exemplaren). Vanaf de dijk is op diverse plaatsen de Waal, de Waalbrug en het de kerktoren van Zaltbommel zichtbaar.

Binnendijs zijn in de structuren van de dorpen en het landgoed oude stroombanen van de Waal van voor de bedijking te herkennen. Vanaf de dijk is op een aantal plaatsen doorzicht naar het park van het landgoed. Karakteristiek is de 'Dreef', de zichtas en bomenlaan vanaf kasteel Neerijnen tot aan de dijk. Op de plek waar de Dreef op de dijk aankomt is er groots uitzicht over de Rijswaard. De stoep van de Dreef vormt het meest sprekende punt van de verwevenheid van de dijk met het landgoed.

Het dijktracé tussen Opijnen en Neerijnen is sterk verbonden met kleiwinning, met de haven naar de oude steenfabriek, de hoogwatervrije gronden, de kleiwininput en de voormalige directeurswoning aan de dijk.

De dijk langs de Rijswaard ligt voor een groot deel binnen het beschermd stads- en dorpsgezicht Waardenburg-Neerijnen. Er staan bovendien veel monumentale bouwwerken aan de dijk. De hoofdstructuur van het dorp Neerijnen ligt dwars op de dijk met de Voorstraat (stoep) en Achterstraat (dijktrap) die voor de verbinding aan de dijk zorgen. Deze plek wordt ook wel de 'Poort van Neerijnen' genoemd. Huizen zijn op diverse wijzen verbonden aan de dijk. Veelal onder aan de dijk, maar ook op de binnenberm, en op de dijk bij de Voorstraat staat een huis

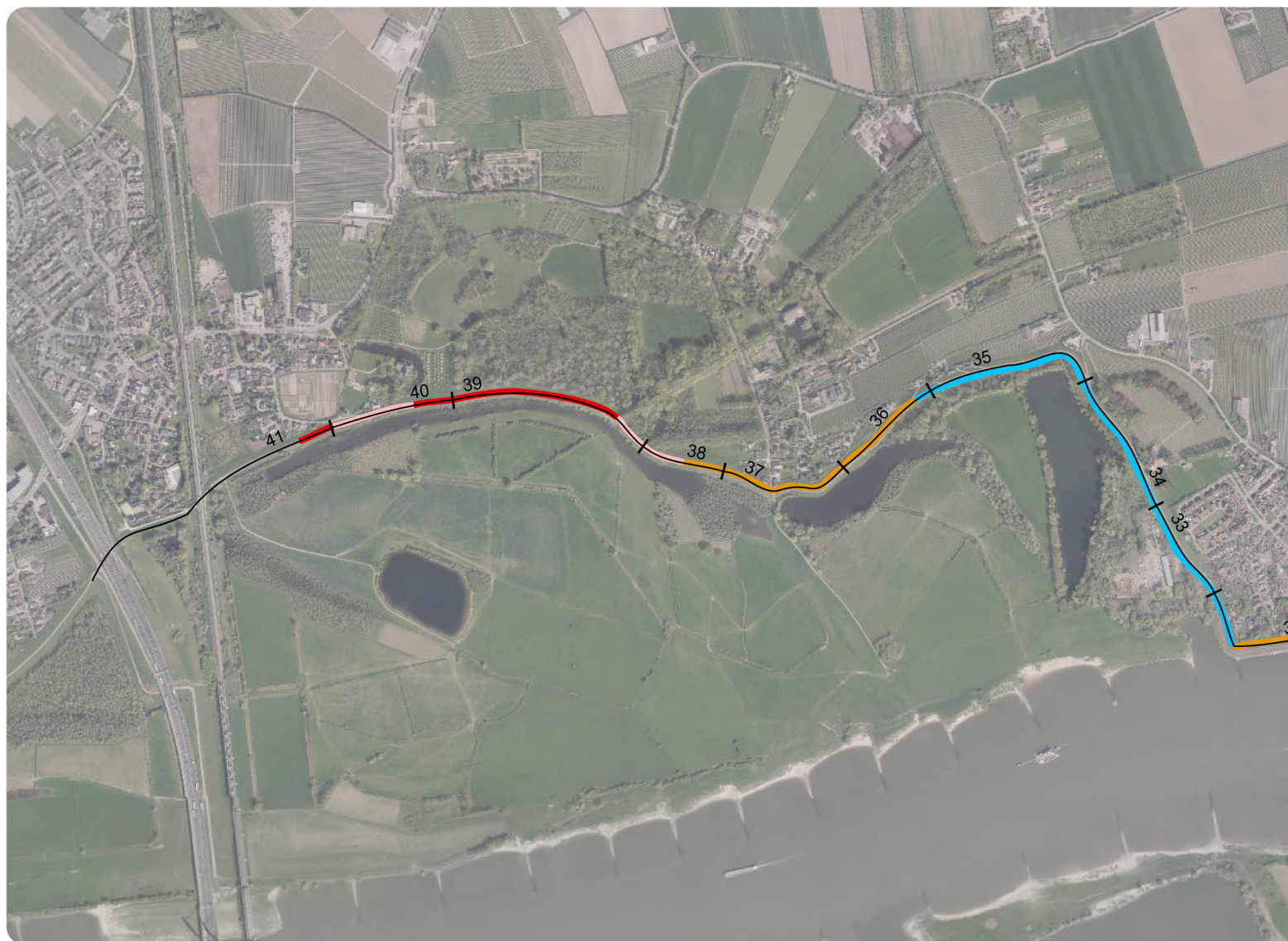
(voormalig café Neerijnen). Tuinen liggen direct aan de dijkteen en op het binnentalud. Het dorp is met dijktrappen verbonden met de dijk.

Bij de stoep van de Gasthuisstraat (Waardenburg) is een bijzondere plek waar het dijkmagazijn, de molen, kasteel Waardenburg en een monumentale boerderij dicht bij elkaar op en aan de dijk staan.

De hoofdstructuur van het dorp Waardenburg ligt dwars op de dijk met de Kerkstraat (dijktrap) en de Dorpsstraat (stoep) die voor verbinding met de dijk zorgen. De huizen en tuinen staan direct aan de teen van de dijk. Dit deel van de dijk ligt geïsoleerd tussen de A2 en de spoorlijn.

Kernopgave landschappelijke inpassing dijkversterking:

- behouden bochtige dijktracé van een kronkelwaarddijk;
- herkenbaar maken samenhang tussen de kleiwininput, de steenfabriek en de directeurswoning;
- herkenbaar houden van het beschermd dorpsgezicht van Neerijnen met de sterke relatie dorpsdijk-kronkelwaarddijk: de relatie tussen de kil en de dorpsstructuur met voor- en achterstraat;
- behouden identiteit van de kronkelwaarddijk als landgoeddijk met binnendijs het landgoedensemble tegen de dijk en buitendijs de grienden en kil tegen de dijk;
- herkenbaar maken relatie kronkelwaarddijk en dorpsdijk Waardenburg (met voor- en achterstraat) door sterke verbinding tussen huizen, stoepen, dijk en kil;
- bij spoorwegovergang helder vormgeven overgang van de kronkelwaarddijk bij Waardenburg naar landgoeddijk.

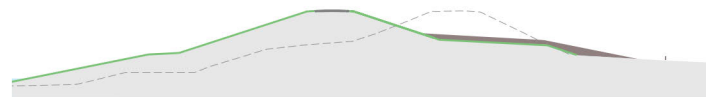
Legenda

- Binnenwaartse versterking
- Buitenwaartse asverschuiving
- Ruimtebesparende oplossing
- Bestaande sterk
- Sterk ruimtebesparende oplossing

Principes dijkversterking, schaal 1: 15.000

Dijkversterking

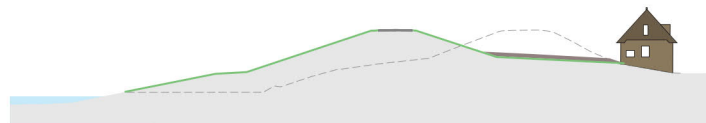
De dijk in dit deelgebied wordt aan de oostzijde, bij de kleiwininput, in grond versterkt met een buitenwaartse asverschuiving. Langs Neerijnen vindt de dijkversterking plaats met een ruimtebesparende oplossing. Vanwege de krapte, door zowel binnen-als buitendijkse waarden, wordt de dijk vanaf Neerijnen tot ongeveer het dijkmagazijn bij Waardenburg versterkt met een sterk ruimtebesparende oplossing. Vanaf het dijkmagazijn tot aan de A2 voldoet de dijk en wordt niet aangepast.

Aansluiting op dijkvak 34

Aansluiting dijkvak 34

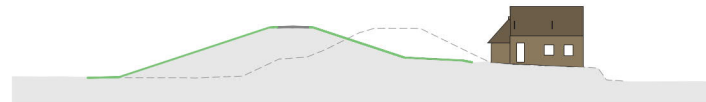
De aansluiting op het deelgebied Opijnen is een voortzetting van de buitenwaartse asverschuiving van dijkvak 34.

dijkvak 35a

Dijkvak 35a (TG177+70 - TG179+40)

Direct aan de binnenteen van de dijk staat binnendijs een monumentale woning. Buitendijs ligt de kleiwininput, waarvan de waarden niet uitzonderlijk zijn. De dijk wordt daarom versterkt met een buitenwaartse asverschuiving. Omdat de dijk op afstand van de Waal ligt heeft dit geen beperkende invloed op de doorstroming van de rivier bij hoog water.

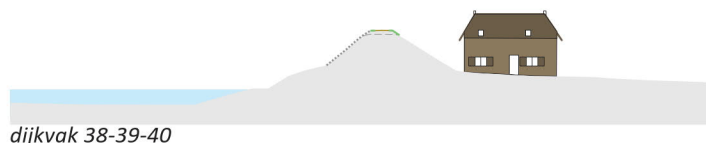
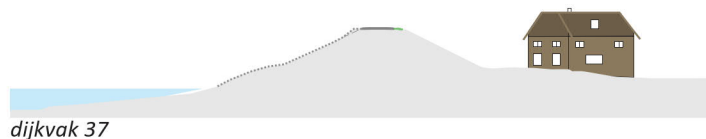
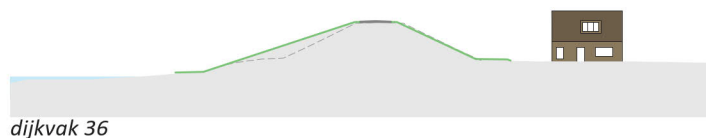

dijkvak 35b

Dijkvak 35b (TG179+40 – TG182)

Binnendijs staan een aantal huizen. Het maaiveld is hier hoog en dit draagt bij aan de binnenwaartse stabiliteit van de dijk. De dijk wordt versterkt met een buitenwaartse asverschuiving, die beperkt blijft door de hoge grond waarop de huizen staan. Buitendijs ligt een ooibos waar onder meer waardevolle oude zwarte populieren staan. Deze beperken de asverschuiving, waardoor binnendijs enig ruimtebeslag nodig is.

Dijkvak	Start	Eind	Hoofdprincipe	Bermbreedte	Insteek berm t.o.v. kruinhoogte	Ontwerphoogte	Binnentalud	Buitentalud
35a	TG177+70	TG179+40	Asbu	13,5 m	1/3	0,00 m	verflauwen naar 1:3	verflauwen naar 1:3
35b	TG179+40	TG182+00	Asbu	13,5 m	1/3	0,05 m	verflauwen naar 1:3	verflauwen naar 1:3
36	TG182+00	TG184+80	Rbo	n.v.t	n.v.t	0,10 m	verflauwen naar 1;3	verflauwen naar 1:2,5
37	TG184+80	TG188+00	Rbo	n.v.t	n.v.t	0,20 m	handhaven	handhaven
38	TG188+00	TG190+00	Rbo	n.v.t	n.v.t	0,05 m	handhaven	handhaven
39	TG190+00	TG195+00	Rbo	n.v.t	n.v.t	0,10 m	handhaven	handhaven
40	TG195+00	TG198+00	Rbo	n.v.t	n.v.t	0,25 m	handhaven	handhaven
41a	TG198+00	TG198+90	Rbo	n.v.t	n.v.t	0,00 m	handhaven	handhaven
41b	TG198+90	TG201+80	Huidig profiel handhaven	n.v.t	n.v.t	0,00 m	<u>handhaven</u>	handhaven
41c	TG201+80	TG204+80	Huidig profiel handhaven	n.v.t.	n.v.t	0,00 m	<u>handhaven</u>	handhaven
41d	TG204+80	TG205	Huidig profiel handhaven	n.v.t	n.v.t	0,00 m	<u>handhaven</u>	handhaven

Dijkvakken 36 (TG182 – TG184+80)

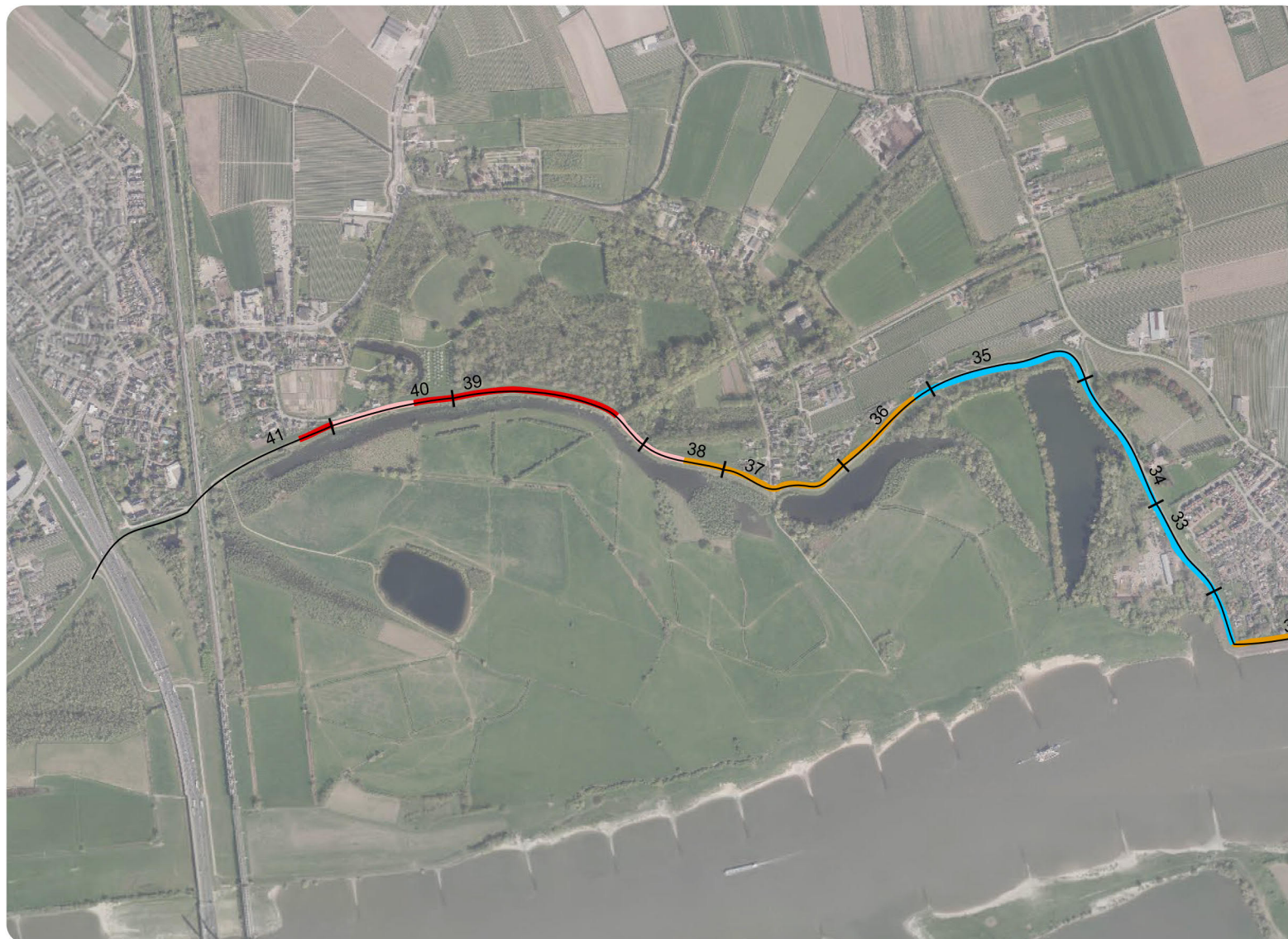
De kenmerken en dijkversterking van dijkvak 36 zijn in het oostelijke deel gelijk aan die van dijkvak 35b. Binnendijs staan woningen aan de teen van de dijk, buitendijs liggen zachthoutooibos en een kil. Vanwege de beperkte ruimte wordt de dijk versterkt met een ruimtebesparende oplossing, zodat het binnentalud behouden blijft voor de woningen en tuinen. Om het zachthoutooibos en de kil niet te raken wordt het buitentalud in een helling van 1:2,5 aangebracht.

Dijkvakken 36 en 37 (TG184+80 – TG188)

Binnendijs staan woningen aan de teen aan de dijk, buitendijs liggen 2 killen. Vanwege de beperkte ruimte wordt de dijk versterkt met een ruimtebesparende oplossing, zodat het binnentalud behouden blijft voor de woningen en tuinen. Het buitentalud in steenbekleding kan behouden blijven.

Dijkvakken 38, 39 en 40 (TG188 – TG198)

De ruimte tussen de uiterwaard met kil, het binnendijkse landgoedbos en de monumenten bij Waardenburg is beperkt. Het zeer steile buitentalud staat in zetsteen en wordt behouden, zowel vanwege de ruimtelijke waarde als de geringe ruimte binnenwaarts, welke bij taludverflauwing overschreden wordt. Mede omdat er nu al 2 kistdammen in de dijk aanwezig zijn, wordt de dijk hier versterkt met een sterk ruimtebesparende oplossing (zelfstandig waterkerende constructie). De bestaande kistdammen worden versterkt en in hoogte uitgebreid. Om de constructie in te passen en een pad aan te kunnen leggen op de kruin, wordt de dijk naar verwachting circa 0.25m hoger dan de benodigde kruinhoogte. De binnentaluds worden verflauwd naar 1:2,5 met beheerstrook, passend binnen de eigendommen van WSRL. De binnentaluds bij de bestaande kistdammen kunnen vanwege de aanliggende waarden niet worden verflauwd.

Legenda

- Binnenwaartse versterking
- Buitenwaartse asverschuiving
- Ruimtebesparende oplossing
- Bestaande sterk
- Sterk ruimtebesparende oplossing

Principes dijkversterking, schaal 1: 15.000

dijkvak 41a

dijkvak 41b

Dijkvak 41a (TG198 – TG198+90)

De kenmerken en dijkversterkingsvorm van dijkvak 41a zijn in het oostelijke deel gelijk aan die van dijkvak 40. De dijk is in de rest van het dijkvak stabiel en heeft geen hoogteopgave. De dijk hoeft dus niet te worden versterkt.

Dijkvak 41b en c (TG198+90 – TG204)

De dijk tussen het spoor en de A2 heeft binnendijs een hoog maaiveld en is stabiel. Ook is er geen hoogteopgave. De dijk hoeft niet te worden versterkt.

Dijkvak 41d (TG204-TG205) - aansluiting op GOWA

Het dijkvak 41 loopt formeel door tot over de Rijksweg A2 en sluit aan op de dijkversterking Gorinchem-Waardenburg (GOWA). De dijk is niet zichtbaar in het grondlichaam van de A2. Hier hoeft ook geen maatregel genomen te worden. Vanwege de harde knip die de A2 en het geluidscherm veroorzaken is dit dijktraject voor wat betreft het ontwerp en uitvoering ondergebracht bij GOWA.

Legenda

De dijk

- weg op de dijk
- talud van de dijk
- berm
- talud van de berm
- beheerstrook
- Optie 1:5 talud
- steenbekleding
- dijkwoning

Ontsluiting en verkeer

- beheeroprit in gras
- oprit woon- of bedrijfskavel
- dijktrap
- verhard pad
- struipad
- fietspad
- verkeersplateau

Medegebruik

- agrarisch (weide of akker)
- tuin
- productieboomgaard
- woningbouwlocatie
- compensatie Ooibos

Groen

- bestaande boom
- nieuwe boom
- bestaande boomgaard
- nieuwe boomgaard
- bloem- en kruidenrijk mengsel
- zachte overgang kil
- ruigte
- grienden

Terreininrichting

- Waaltribune
- uitzichtpunt
- parkeren
- zitbank
- kunstwerk zijde kunst
- terreinafscheiding
- bestaande watergang
- te verleggen watergang

Landschapsplan Rijswaard en aanduiding deeluitwerking, schaal 1: 10.000

Landschapsplan

Het bestaande dijktracé blijft van Neerijnen tot aan het spoor bij Waardenburg behouden. De huidige beleving van hoogte en nabijheid van het smalle profiel, ingeperst tussen killen en landgoed, blijft voelbaar. Vanwege de vele waarden zijn nauwelijks binnenbermen toegepast. Bij de verdere uitwerking is het vanwege de diverse vormen van versterking belangrijk dat de eenheid en continuïteit van de landgoed- en kronkelwaarddijk wordt versterkt.

Bij het Rijksmonument aan de Repelsestraat 9, wordt de haakse bocht in de dijk scherp vormgegeven als karakteristiek accent in het dijktracé.

De kleiwinput wordt toegevoegd aan de beleving van de dijk door het verdwijnen van een deel van de opgaande beplanting aan de oever en het aanleggen van een natuurlijke overgangszone van dijk naar de kleiwinput. De oude zwarte populieren worden gespaard.

Tussen Opijnen en Neerijnen wordt de dijk versterkt met een buitenwaartse asverschuiving. De bochten in het verloop van de dijk zijn kenmerkend en maken de waterstaatsgeschiedenis afleesbaar. Het verschoven tracé van de dijk volgt daarom het huidige kenmerkende verloop. De verbinding van de dijk met het dorp wordt hersteld door op de binnenberm de tuinen uit te breiden. Daarbij zijn ook de erf- en perceelstoeritten en dijktrappen opnieuw geordend tot een sterker samenhangend geheel, passend bij het beeld van het (beschermde) dorpsgezicht. De overgang van de binnenberm bij de '5 violen' wordt vloeiend vormgegeven.

Ter hoogte van de kil sluit de dijk strak aan op het dorp en de oever. De oever op de aansluiting van de dijkteen naar de kil wordt zachter en ecologisch interessanter gemaakt.

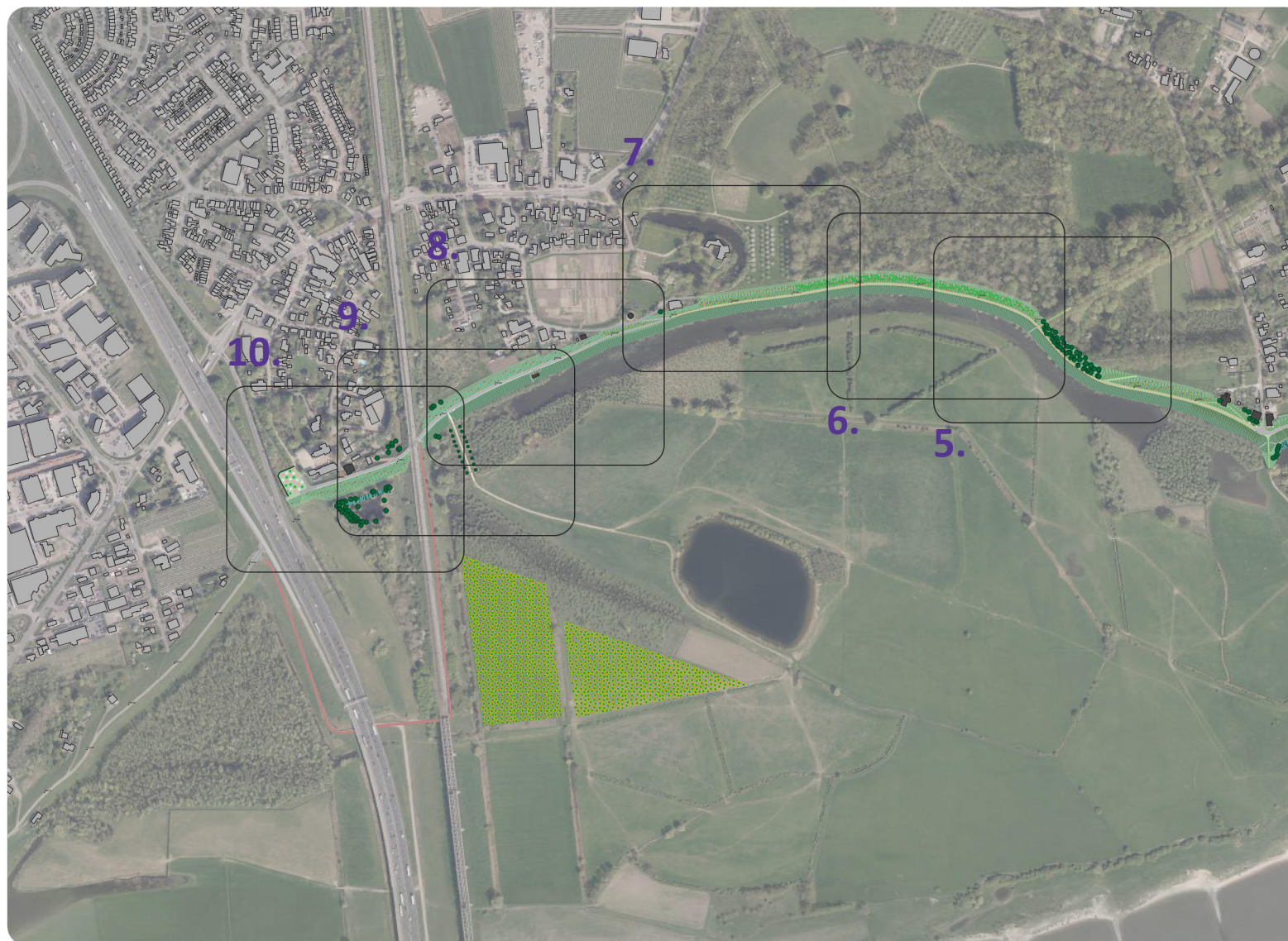
Aan de stoep van de Voorstraat, tot aan de toegang naar de Landgoeddijk wordt een brede rand aan Waalzijde gelegd. De historische verbinding tussen dijk en dorp wordt zo benadrukt en er is meer ruimte voor voetgangers en plaats voor verblijfplekken. Dijktrappen verbinden Neerijnen met de killen.

Het buitentalud in zetsteen (natuursteen-basalt) langs de kil wordt het behouden. Dit sluit aan bij de historische context van dijk, dorp en de voormalige ligging aan de Waal en zorgt voor een samenhangend dorpsgezicht aan de kil.

De aansluiting op de landgoeddijk wordt helder gemarkeerd. Dit benadrukt dat de dijk hier onderdeel is van het landgoed Waardenburg en Neerijnen en bedoelt is voor langzaam verkeer. De monumentale laan de 'Dreef' wordt passend bij de uitstraling van het landgoed op de dijk aangesloten en verbijzonderd.

Het bos van het landgoed tussen de dijk wordt zo strak mogelijk op de dijk aangesloten. Het getrapte binnentalud met bomenrij wordt aangepast naar een doorlopend talud met bloem- en kruidenrijke vegetatie en struweel dat aansluit op de ruige zoom van het bos. Door de aansluitende vegetatie op het binnentalud door te trekken worden dijk en landgoed meer aan elkaar verbonden. Vanaf de dijk zal het achterliggende park beter zichtbaar worden door beheeringrepen (mantelzoom met struweel) van Geldersch Landschap en Kasteelen, met als doel de verbinding tussen dijk en landgoed te verstevigen.

De steenbekleding (voornamelijk basalt) in het buitentalud van de landgoeddijk blijft behouden. Bij ophoging van de dijk wordt opnieuw basalt als zetsteen gebruikt om het buitentalud aan te helen tot aan de kruin. Voor de landgoeddijk wordt een specifieke Waalband gemaakt die past bij de eigenschappen van dit deel van de dijk (hoog en smal, halfverhard, onderdeel van het landgoed), waarbij de continuïteit van de Waalband van de 'Gastvrije Waaldijk' herkenbaar is.

Legenda

De dijk

- weg op de dijk
- talud van de dijk
- berm
- talud van de berm
- beheerstrook
- Optie 1:5 talud
- steenbekleding
- dijkwoning

Ontsluiting en verkeer

- beheeroprit in gras
- oprit woon- of bedrijfskavel
- dijktrap
- verhard pad
- struipad
- fietspad
- verkeersplateau

Medegebruik

- agrarisch (weide of akker)
- tuin
- productieboomgaard
- woningbouwlocatie
- compensatie Ooibos

Groen

- bestaande boom
- nieuwe boom
- bestaande boomgaard
- nieuwe boomgaard
- bloem- en kruidrijk mengsel
- zachte overgang kil
- ruigte
- grienden

Terreininrichting

- Waaltribune
- uitzichtpunt
- parkeren
- zitbank
- kunstwerk zijde kunst
- terreinafschieding
- bestaande watergang
- te verleggen watergang

Landschapsplan Rijswaard en aanduiding deeluitwerking, schaal 1: 10.000

Bij de stoep van de Gasthuisstraat wordt de historische bebouwing van Waardenburg met minieme aanpassingen in het binnentalud ingepast en aangesloten op de dijk. Het huidige beeld wordt zoveel als mogelijk behouden. De dijktrappen naar de dijk en naar de kil worden hersteld en waar mogelijk verbeterd.

Vanaf TG198+90, ongeveer ter hoogte van het dijkmagazijn tot aan het geluidscherm langs de A2, is er geen versterkingsopgave. De inpassing van de dijk is hier geen onderdeel van de uitvoeringswerkzaamheden. In dit landschapsplan is wel een voorstel gedaan voor de inpassing én voor de weginrichting volgens de principes van de Gastvrije Waaldijk, die aansluiten bij de gehele dijkversterking Tiel-Waardenburg en de dijkversterking van Gorinchem-Waardenburg.

Bij de spoorwegovergang* wordt de doorgaande lijn van de dijk zo ver mogelijk doorgetrokken met een band aan de Waalzijde en eenduidige verharding om de ruimtelijke samenhang te benadrukken en te versterken.

De weg op de binnenberm van de kanteldijk wordt in uitstraling aangesloten op de weg aan de oostzijde van het spoor. Om de onzichtbaar doorlopende dijk in beeld te brengen wordt de kruin in grond tot aan het geluidscherm doorgetrokken en de inrichting van het openbare terrein aangesloten bij het omliggende landschap van oeverwallen met tuinen en boomgaarden.

**De huidige spoorwegovergang verdwijnt en er komen hekwerken langs het spoor. Het ontwerp van hekwerken moet ter plekke van de dijk zo worden uitgevoerd dat de doorgaande lijn van de dijk zichtbaar is of herkenbaar wordt gemaakt. Ook het door infrastructuur ingeklemde dorp behoudt zo de ruimtelijke relatie met de omgeving.*

Beheerstoken

De binnenbermen in de dijkvakken 35 en 36 zijn voorzien van een beheerstrook van 5 meter breed, al dan niet in combinatie met erf- en perceelstoeritten.

Waar ruimte is wordt op de delen zonder binnenberm aan de binnentoeen een beheerstrook van 5 meter breed aangehouden. Bij de dichte bebouwing van Neerijnen, het beplante binnentalud (TG190-TG191) bij het landgoed en bij de monumenten bij de Gasthuisstraat, is dat niet mogelijk.

Tussen de kleiput en de dijk wordt de beheerstrook zo aangelegd dat het onderdeel uitmaakt van de natuurlijke overgang van de oever naar de dijk. Tussen de dijk en het oobos worden de bomen in de zone van de beheerstrook zo veel als mogelijk gespaard.

Tussen de oostelijke kil bij Neerijnen en de dijk wordt de beheerstrook zo aangelegd dat het onderdeel uitmaakt van de natuurlijke overgang van de oever naar de dijk.

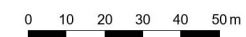
Het huidige getrapte buitentalud langs de westelijke kil voorziet in een smalle beheerstrook. Deze wordt behouden.

Deeluitwerkingen

De inpassing wordt nader toegelicht volgens de hiernaast weergegeven deeluitwerkingen. In de deeluitwerkingen wordt aangegeven welke principes uit het 'Handboek ruimtelijk kwaliteitskader' (WSRL, september 2019) zijn toegepast en hoe deze specifiek zijn gemaakt voor die plek.

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

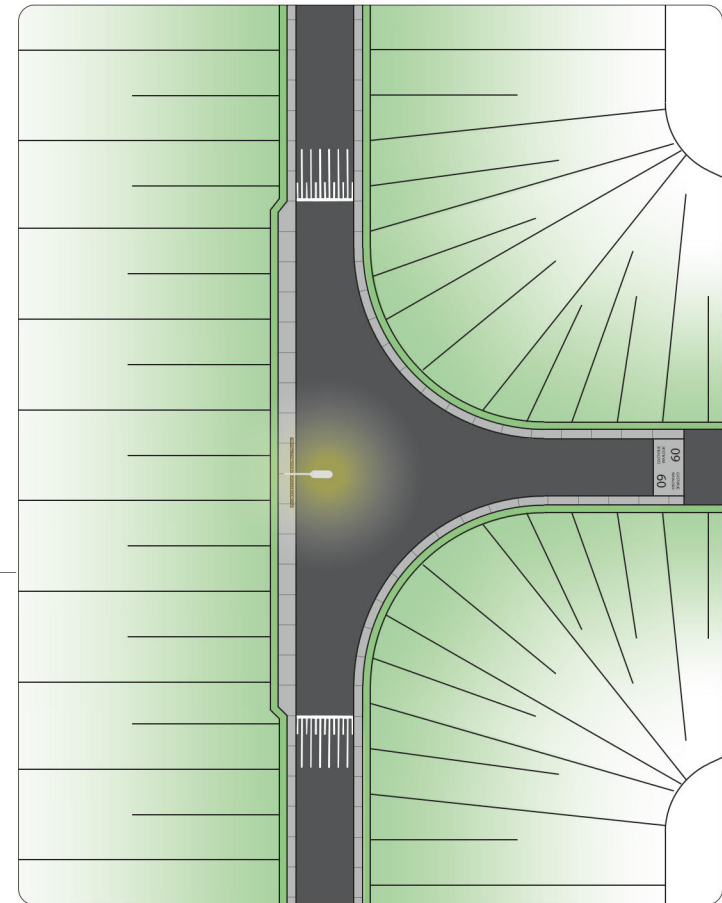

Landschapsplan - deeltuitwerking 1

In de scherpe bocht van de dijk wordt op het binnentalud een dijktrap aangebracht ten behoeve van een kortere verbinding voor voetgangers naar de Repelsestraat/Repensestraat.

De bochten in het verloop van de dijk zijn kenmerkend en maken de waterstaatsgeschiedenis afleesbaar. Het verschoven tracé van de dijk neemt de kenmerkende scherpe bocht in de dijk als uitgangspunt en accentueert deze.

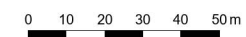
De dijk wordt hoger en de as verschuift buitenwaarts. De stoep van Repelsestraat wordt met huidige helling van ca 9% doorgetrokken naar de kruin van de dijk. Het monument en de tuin langs het grondlichaam van de stoep worden zo niet geraakt. De aansluiting blijft, net als nu, schuin op de dijk om verkeersstromen langs Neerrijnen te beperken. De afslag naar Neerrijnen wordt wel ruimer gemaakt ten behoeve van de bereikbaarheid van de woningen. Op de aansluiting van de stoep met de weg op de dijk wordt een plateau aangebracht om het verkeer te remmen. De inrichting vindt plaats volgens de principes van Gastvrije Waaldijk.

Aansluiting stoep volgens principes Gastvrije Waaldijk, schaal 1:00.

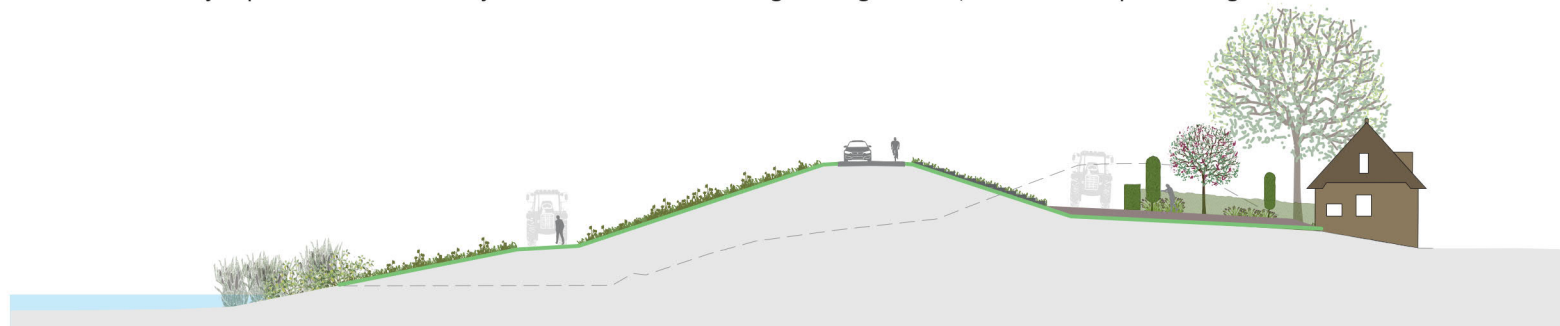
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

De dijk wordt vanaf de erfgrenzen naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en omgeving verstevigd wordt. Als aanpalende eigenaren en gebruikers hun landgebruik of tuin door willen trekken op de binnenberm, kan het binnenbermtalud 1:5 of flauwer door worden getrokken op hun grond, zodat er een bruikbare, geleidelijke en goed ingepaste aansluiting komt op het maaiveld. De condities voor medegebruik worden op deze manier geoptimaliseerd. Dit worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

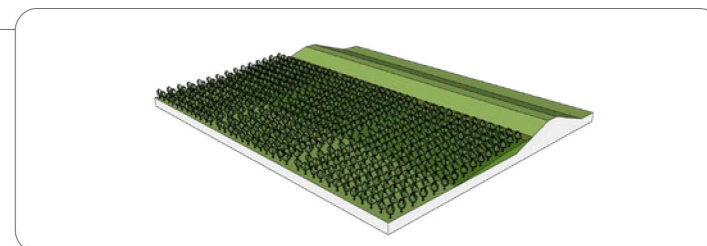
Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze, passend bij de ruimtelijke structuur (openheid of verdichting) en de verkavelingsstructuur, ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit)bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit.

De binnenberm bij Repelsestraat 8 wordt bij voorkeur als tuin in medegebruik genomen, aansluitend op de huidige tuin.

Profiel TG178+50 buitenwaartse asverschuiving ter hoogte van Repelsestraat 8 en boomgaard, schaal 1: 500

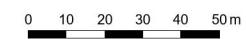
De binnenberm wordt bij voorkeur als fruitgaard in medegebruik genomen, aansluitend op het huidige gebruik. Daarvoor wordt een leeflaag van 50 cm aangebracht. Het aanbrengen van de leeflaag, de samenstelling van de grond en de aansluiting op het bestaande maaiveld worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt. Als er geen medegebruik van de binnenberm plaatsvindt, dan wordt deze, passend bij de ruimtelijke structuur (openheid of verdichting) en de verkavelingsstructuur, ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit)bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit.

Agrarisch gebruik als laagstamboomgaard toepassen op de binnenberm met flauwe taluds naar maaiveld.

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

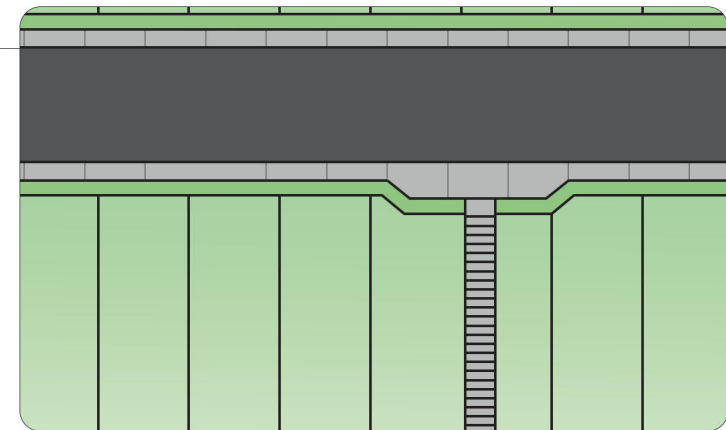

De kleiput is voor vissers bereikbaar met een dijktrap ter hoogte van TG180. Deze wordt teruggebracht. Door het aanpassen van de oever en het verdwijnen van bomen is het voor minder valide vissers mogelijk via de beheerstrook de oever van de kleiput te bereiken. Eventueel geraakte visvlonders worden hersteld.

Het kunstwerk 'Tijdsapsule' wordt teruggeplaatst op de buitenberm van de kruin.

Door de buitenwaartse verschuiving worden ook bomen en houtige opstanden die tussen de dijk en de kleiwinput staan, geraakt en verwijderd. De relatie tussen de kleiwinput en de dijk versterkt en het zorgt voor een verbeterd zicht over het buitendijkse gebied.

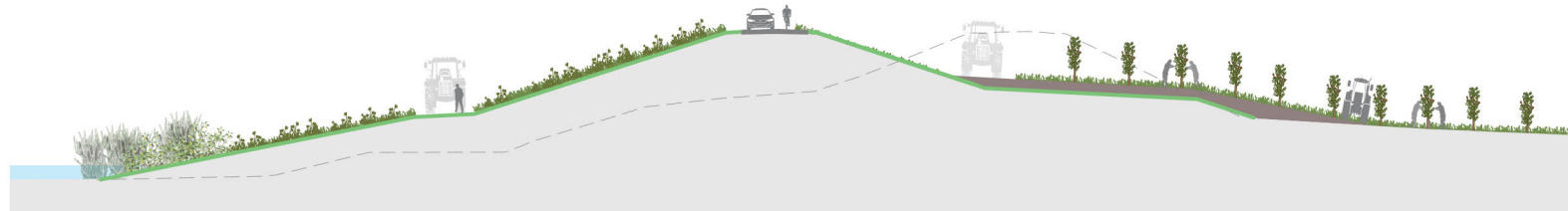
De buitenteen van de dijk sluit (grotendeels) aan op de kleiwinput. De beheerstrook met oever schuiven de kleiwinput in. Om de ecologische kwaliteit van de oever te verbeteren en de ruimtelijke aansluiting op de dijk te versterken wordt op gemiddelde waterlijn (deze schommelt sterk omdat het natuurlijk gevoed wordt) een aflopende onderwateroever aangebracht volgens het gewenste KRW-ecotype. Het talud daarvan is over de hele oever gelijk: 1:5 of flauwer, zodat een zich heldere oeverzone kan ontwikkelen. Tussen de oever en de buitenteen wordt een beheerstrook aangebracht op voldoende hoogte voor goede beheeromstandigheden en een ecologisch waardevolle ruime overgang van nat naar droog. In de zone van het beheerstrook worden maatregelen genomen ter voorkoming van dierlijke graverij.

Detail dijktrap, schaal 1:250.

'Tijdsapsule' Neerijnen.

Profiel TG179+40 buitenwaartse asverschuiving ter hoogte van boomgaard en kleiwinput, schaal 1: 500

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

0 10 20 30 40 50m

Landschapsplan - deeltuitwerking 2

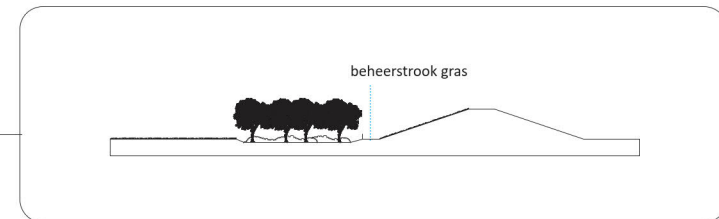
Profiel TG180 buitenwaartse asverschuiving ter hoogte van boomgaard en zwarte populieren, schaal 1: 500

De dikke, oude zwarte populieren die ongeveer ter hoogte van TG180 staan, worden gespaard.

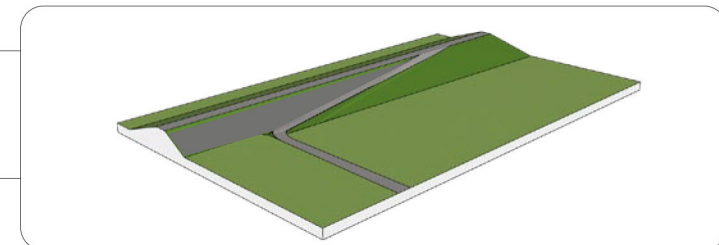
Voor het zachthoutooibos dat wordt geraakt, is een aparte locatie in de Rijswaard aangelegd. Daarbij wordt het areaal aaneengesloten zachthoutooibos vergroot als onderdeel van het kerngebied (boskern). Dit heeft meerwaarde voor dit habitatype.

De toerit naar de uiterwaarden wordt als vleugelstoep met de stroom mee gelegd en uitgevoerd in gras of grasbetonsteen.

De overgang tussen het buitentalud van 1:2.5 in gras naar het bestaande buitentalud bij de kil, in zetsteen wordt opgevangen met een beheertoegang.

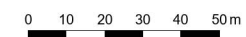
Natuurlijke overgang van dijk naar ooibos.

Overgang tussen voormalige schaaldijk aan kil (met steenbekleding) en kronkelwaarddijk met grastalud wordt opgevangen met een beheertoerit

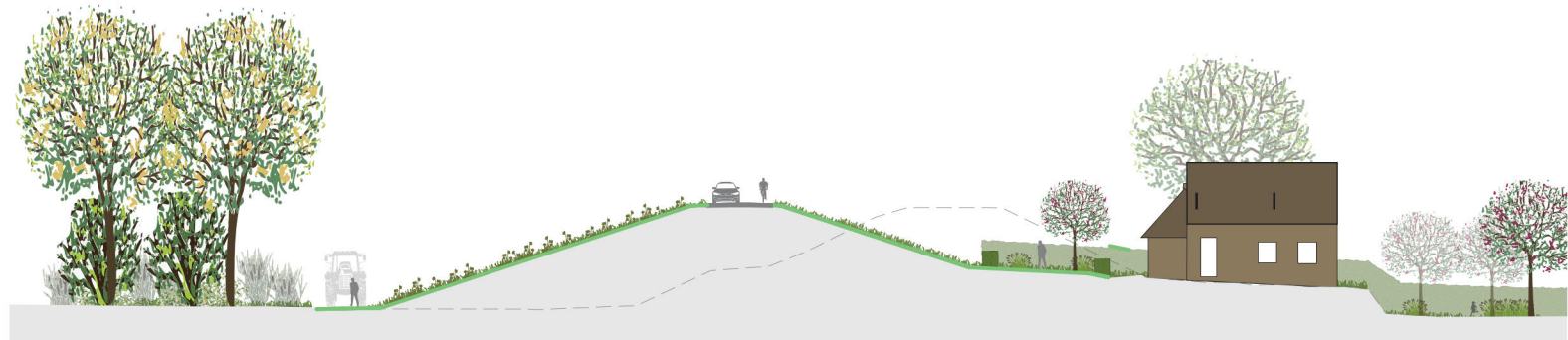

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

De dijk wordt vanaf de erfgronden naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en omgeving verstevigd wordt. In de ruimte tussen dijk en woningen worden de tuinen bij voorkeur op de beheerstrook aangesloten. De tuinen worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze passend bij het dorpsgezicht ingericht met groen (gras, bomen struiken) waarbij de ruimtelijke verbinding tussen dijk en omgeving verstevigd wordt.

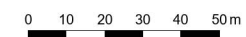
Profiel TG180+90 buitenwaartse asverschuiving ter hoogte van Waalbandijk 33, schaal 1: 500

De erf- en perceelstoeritten naar Waalbandijk 24 tot en met 33 worden gecombineerd en de verbinding met de dijk verflauwd (van 14%-18% naar 10%). De toeritten worden uitgevoerd in gebakken klinkers om aan te sluiten bij het dorpsgezicht en de historische bebouwing (Waalbandijk 32 en 33 zijn gemeentelijke monumenten). Om te voorkomen dat er langs de huizen te veel rijbewegingen komen van aanwonenden, worden verbindingen met de dijk toegevoegd op de overgang van de 2 huizengroepen. De dijktrappen worden teruggebracht en er wordt een dijktrap toegevoegd om de verbinding met de dijk te versterken.

Aan het binnentalud bij TG184 ligt een hoekig grondlichaam dat niet voor de dijkstabiliteit is aangelegd of nodig is. Ten behoeve van een continue samenhangende dijk wordt deze verwijderd met logische aansluiting op het omliggende maaiveld.

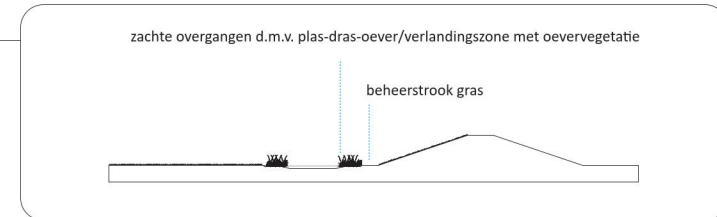

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

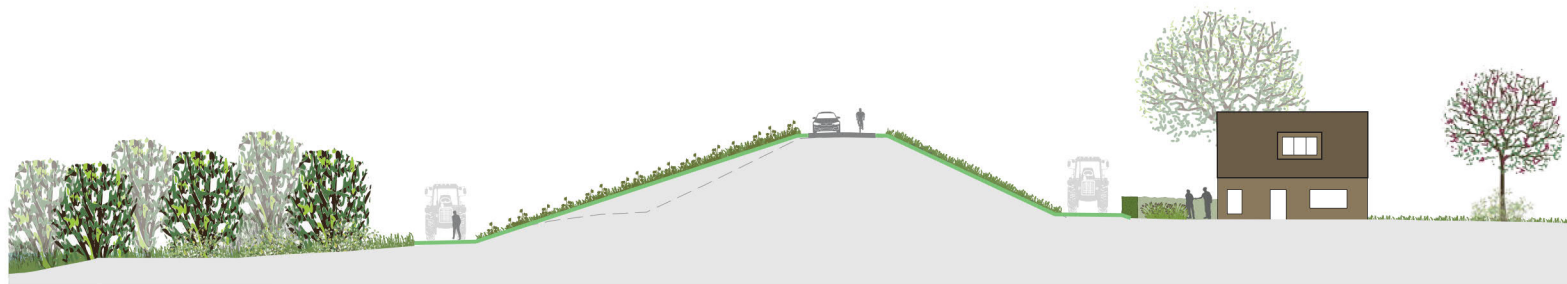

Landschapsplan - deeluitwerking 3

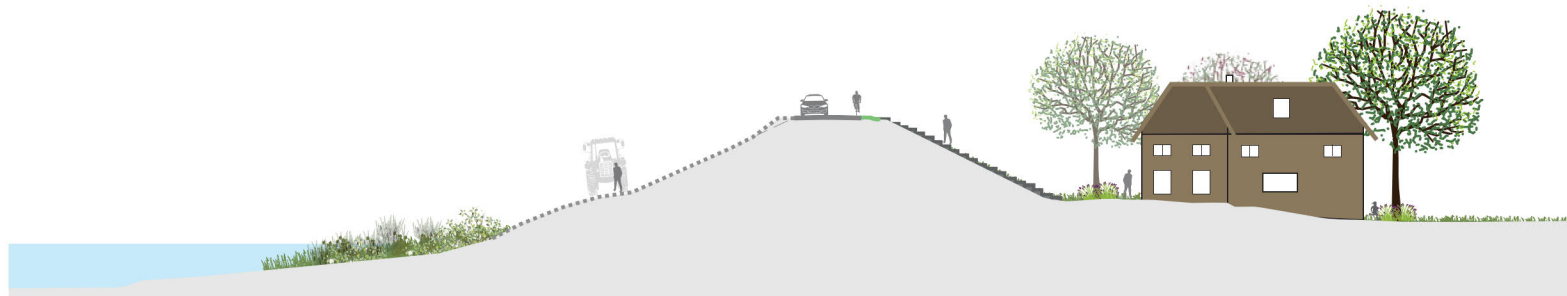
Om de ecologische kwaliteit van de oever te verbeteren en de ruimtelijke aansluiting op de dijk te versterken wordt op gemiddelde waterlijn (deze schommelt sterk omdat het natuurlijk gevoed wordt) een aflopende onderwateroever aangebracht volgens het gewenste KRW-ecotype. Het talud daarvan is wisselend, 1:5 of flauwer, zodat er zich een gevarieerde oeverzone kan ontwikkelen. Tussen de oever en de buitenteen wordt een beheerstrook aangebracht op voldoende hoogte voor goede beheeromstandigheden en een ecologisch waardevolle ruime overgang van nat naar droog. In de zone van het beheerstrook worden maatregelen genomen ter voorkoming van dierlijke graverij.

Natuurlijke overgang van dijk naar kil.

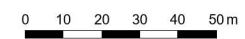
Profiel TG183+60 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Waalbandijk 24, schaal 1: 500

Profiel TG184+90 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Waalbandijk 21 en kil, schaal 1: 500

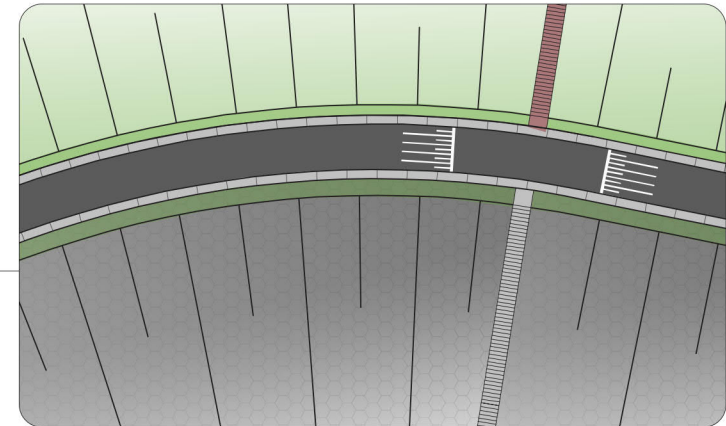
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

Landschapsplan - deeltuitwerking 4

De dijk wordt hoger. Dit heeft effect op de helling van de stoep van de Voorstraat. Binnendijks is geen ruimte om de huidige helling van 11% te behouden. Daarom wordt de as van de dijk iets naar buiten verschoven en de stoep met gelijke helling verlengd. De gevels van de dijkhuizen langs het grondlichaam van de stoep worden dan niet geraakt.

Bij de aansluiting van de dijktrap van de Achterstraat met de weg op de dijk wordt een plateau aangebracht om het verkeer te remmen. De toegang vanuit het dorp wordt met een dijktrap (in zetsteen) doorgetrokken naar de kil om de verbinding tussen dorp, dijk en kil te versterken.

Aansluiting dijktrap Achterstraat, schaal 1:500.

referentiebeeld dijktrap buitentalud (Neerijnen-klewinput).

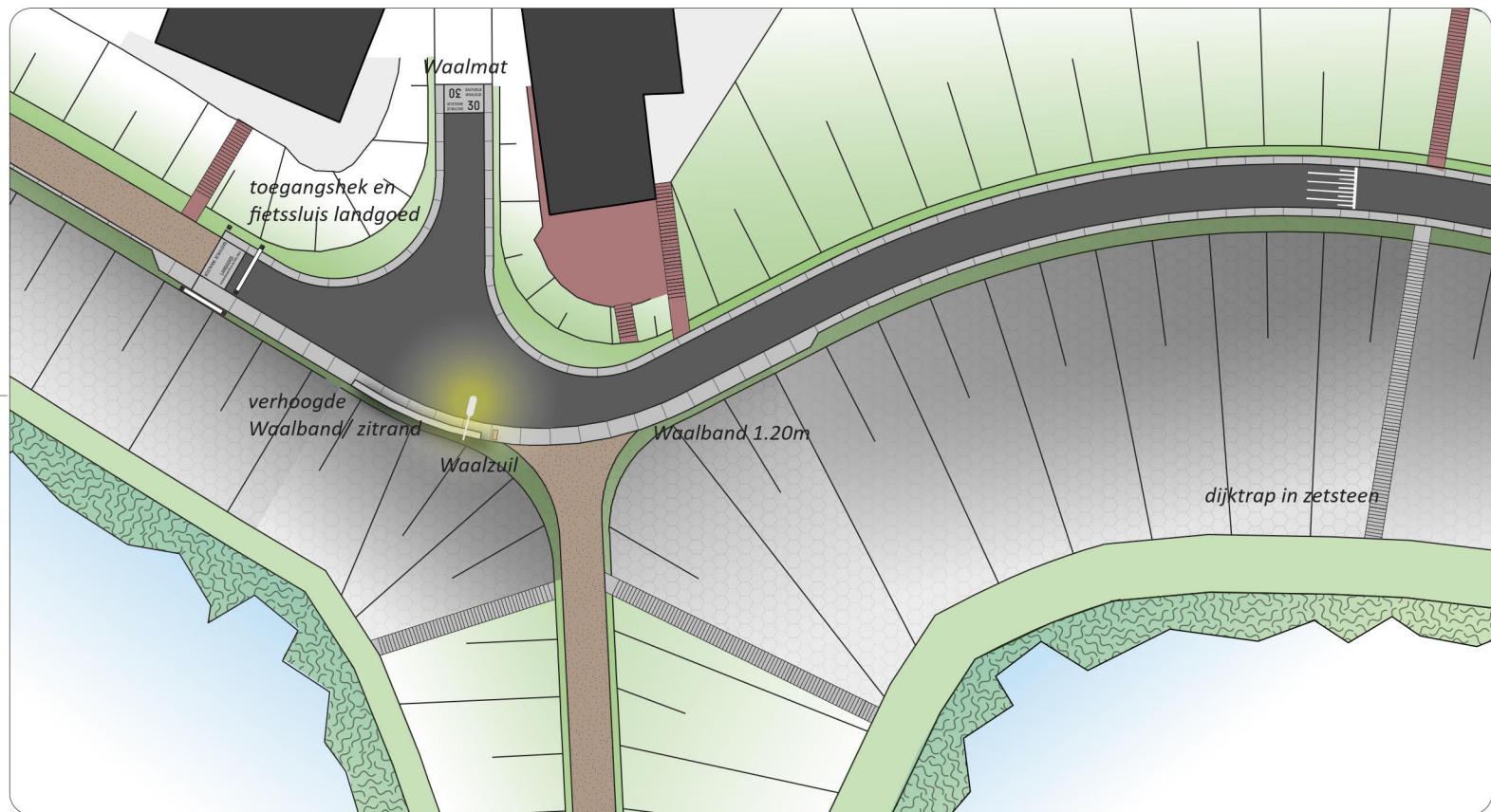
De toerit naar de uiterwaarden wordt in stand gehouden als historische verbinding en ruimtelijke scheiding van de 2 killen uit verschillende perioden van de riviervlissing. Om de killen niet te raken worden de taluds niet verflauwd maar steiler gemaakt. De recreatieve toegang naar de Rijswaard wordt tevens herkenbaar gemaakt door het aanbrengen van een Waalzuil. Onder aan de helling van de toerit wordt een verzamelpunt gemaakt voor wandelingen door de uiterwaard.

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

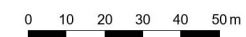
De 'Poort van Neerijnen' is een markant punt aan de dijk met een ruim uitzicht over de Rijswaard. Alles komt hier samen; de uiterwaarden, landgoeddijk, killen, monumentale bebouwing en ook wandelaars, fietsers, bewoners en andere verkeersstromen. Om de 'Poort' aangenaam in te richten en het verblijf en voortbewegen op deze plek goed te ordenen, wordt de Waalband tussen de Achterstraat tot aan de toegang naar de Landgoeddijk breder uitgevoerd (1.20m). Dit geeft ruimte voor voetgangers. In en op de Waalband worden losse elementen geordend zoals bebording, schrikhek, een lichtmast, zitbank, fietsbeugels, toegangshek landgoeddijk en een Waalzuil. Zo ontstaat een rustig en samenhangend dorpsgezicht. In de bocht tegenover de Voorstraat wordt de Waalband verhoogd voor de verkeersveiligheid, waarbij aan de binnenzijde markeringen van een schrikhek worden geïntegreerd. Op deze wijze blijft bij het opgaan van de stoep het zicht open. De rand kan tevens gebruikt worden om op te zitten. De inrichting vindt plaats volgens de principes van Gastvrije Waaldijk.

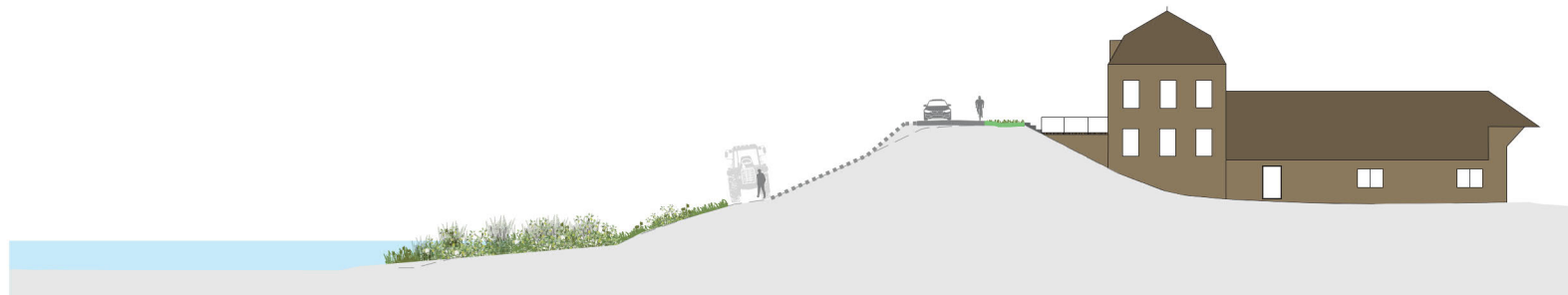
Detail aansluiting Achterstraat-Voorstraat en Landgoeddijk, schaal 1: 500.

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

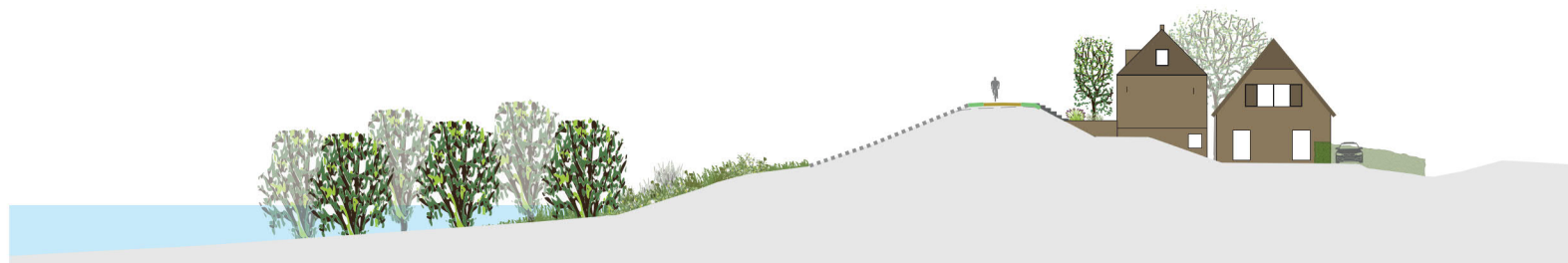

De dijk wordt vanaf het binnentalud van het terras van het gemeentelijk monument (Waalbandijk 19, voormalig 'Cafe Neerijnen') naar buiten toe opgebouwd. Om een zachter en kleinschaligere uitstraling van het dorpsgezicht te krijgen wordt het binnentalud in gras uitgevoerd. Daarbij is er ook de mogelijkheid aan de binnenzijde van de constructie andere beplanting aan te brengen, zoals kleine bomen, en heesters. Dit heeft de voorkeur teneinde het beeld als dorpsdijk te versterken. Het dijktrapje wordt teruggebracht. De aansluiting wordt in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Profiel TG186+80 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Waalbandijk 19 en kil, schaal 1: 500

De dijk wordt vanaf het binnentalud bij de gemeentelijk monumenten (Voorstraat 8 en Waalbandijk 17) naar buiten toe opgebouwd. Het binnentalud wordt in gras uitgevoerd. Daarbij is er ook de mogelijkheid aan de binnenzijde van de constructie andere beplanting aan te brengen, zoals kleine bomen, en heesters. Dit heeft de voorkeur teneinde het beeld als dorpsdijk te versterken. Het dijktrapje wordt teruggebracht. De aansluiting wordt in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

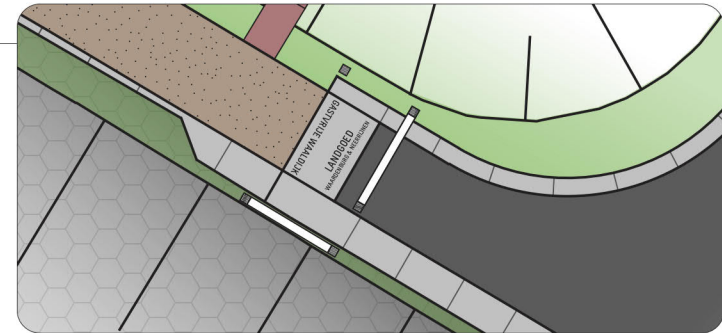
Profiel TG187 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Waalbandijk 17 en kil, schaal 1: 500

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

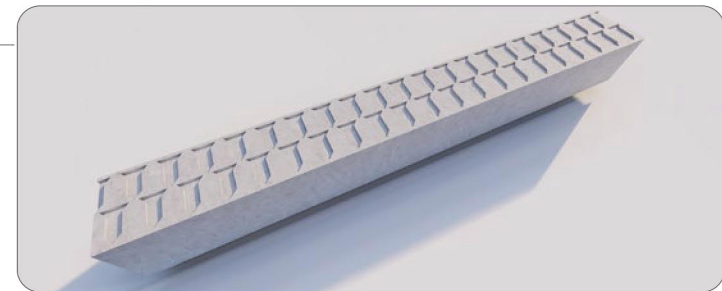

Om de overgang naar de landgoeddijk helder aan te geven, wordt een eigen 'Waalmat' gemaakt waarin ook het witte hekwerk van het landgoed is geïntegreerd met de fiets- en voetgangerssluis. Het ontwerp van deze Waalmat wordt in overleg met Geldersch Landschap en Kasteelen uitgewerkt.

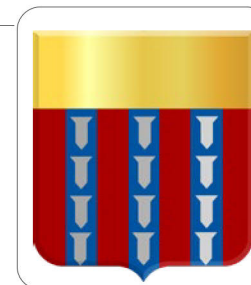
Detail toegang Landgoeddijk, schaal 1:250.

De landgoeddijk is hoog en smal en alleen toegankelijk voor langzaam verkeer. Het kruinpad meet ongeveer 2,5 meter en is uitgevoerd in een halverharding (geelkleurig gralux) net als de paden binnen het landgoed. De Waalband die op de landgoeddijk wordt voorgesteld is smaller dan de algemeen toegepaste 60 cm. Een meer bescheiden Waalband van 20 cm past beter bij de steile dijk en smalle kruin. Om fietsers en voetgangers ruimte te geven te passeren en manoeuvreren is eveneens een smallere band te prevaleren. Op de band wordt een print uitgeslepen die past bij het landgoed. Te denken valt aan de wapens van de kastelen of aan een tekst. Het ontwerp van deze Waalband wordt in overleg met Geldersch Landschap en Kasteelen uitgewerkt.

Detail Waalband Landgoeddijk (voorbeelduitwerking).

Als voorbeeld van de Waalband van het landgoed is een detail gebruikt dat teruggaat naar het wapen van Rudolph I de Cock, heer van Weerdenburg tussen 1265-1280 n. Chr. Hij is de stamvader van het geslacht de Cock en heeft aan de basis gestaan van de bouw van het kasteel Waardenburg. Het detail (een 'vair' in de herladiek) is ook gebruikt in de latere wapens van Waardenburg en Neerijnen en de huidige gemeente West-Betuwe. Het patroon wordt in de band gezandstraald en langs de hele landgoeddijk toegepast.

Wapen van Rudolph I de Cock.

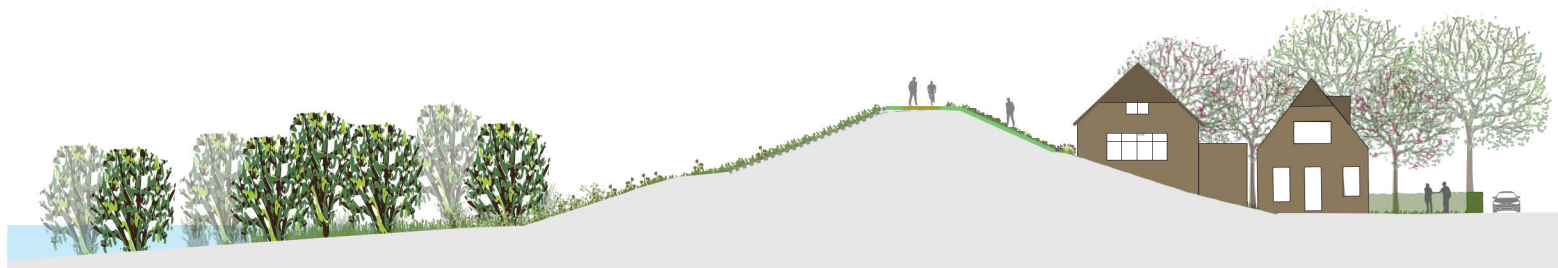
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

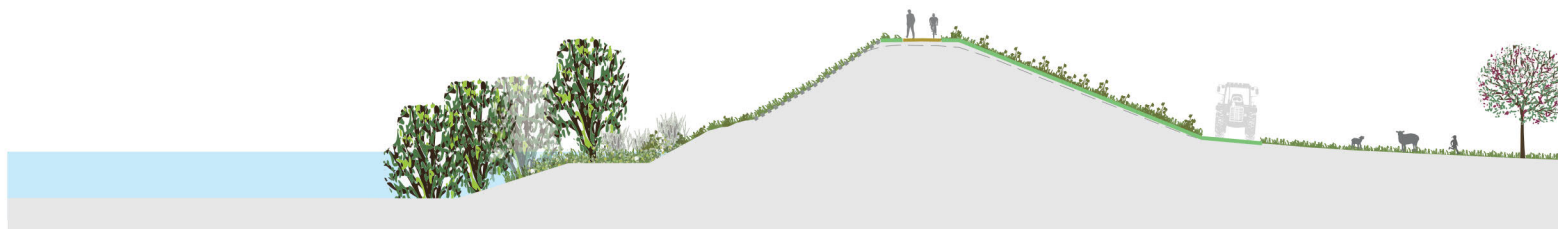
Het binnentalud wordt ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland.

De overgang van het buitentalud met een helling van 1:2,5 (in basalt) naar het steilere, bestaande buitentalud wordt geleidelijk en onopvallend vormgegeven.

De dijk wordt vanaf het binnentalud bij de rijksmonumenten (Waalbandijk 15 en 16) naar buiten toe opgebouwd. Het binnentalud wordt in gras uitgevoerd. Daarbij is er ook de mogelijkheid aan de binnenzijde van de constructie andere beplanting aan te brengen, zoals kleine bomen, en heesters. Dit heeft de voorkeur teneinde het beeld als dorpsdijk te versterken. Het dijktrapje wordt teruggebracht. De aansluiting wordt in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Profiel TG187+50 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Waalbandijk 15 en 16 en kil, schaal 1: 500

Profiel TG188+60 ruimtebesparende oplossing, schaal 1: 500

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

Landschapsplan - deелuitwerking 5

Het bankje op de dijk wordt teruggeplaatst.

De bomen in het binnentalud tussen de Dreef en het Tulpenlaantje worden behouden.

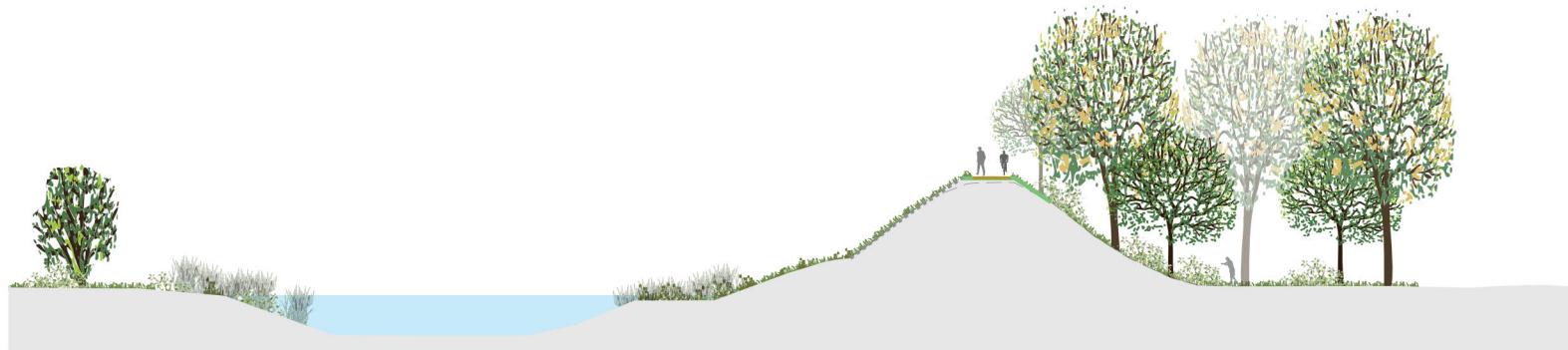
De een historische grenspaal van het polderdistrict wordt op dezelfde plek teruggebracht.

Grenspaal polderdistrict.

Het bankje op de dijk wordt teruggeplaatst.

De overgang naar het dijkdeel tussen het Tulpenlaantje en de Dreef, wordt gemaakt met een beheeropgang, waarbij het binnentalud van 1:2,5 overgaat in een veel steiler binnentalud met daarin grote bomen.

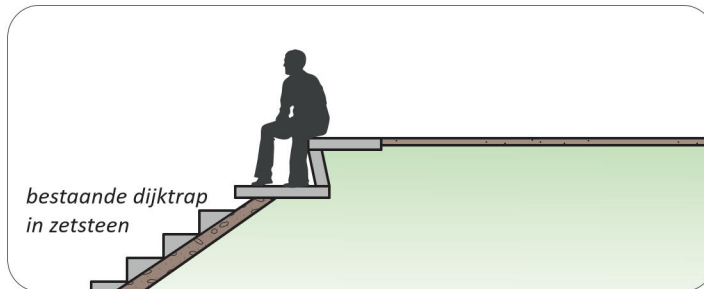
Profiel TG190+40 in hoogte uitgebreide bestaande sterk ruimtebesparende oplossing ter hoogte het bos op het binnentalud, schaal 1: 500

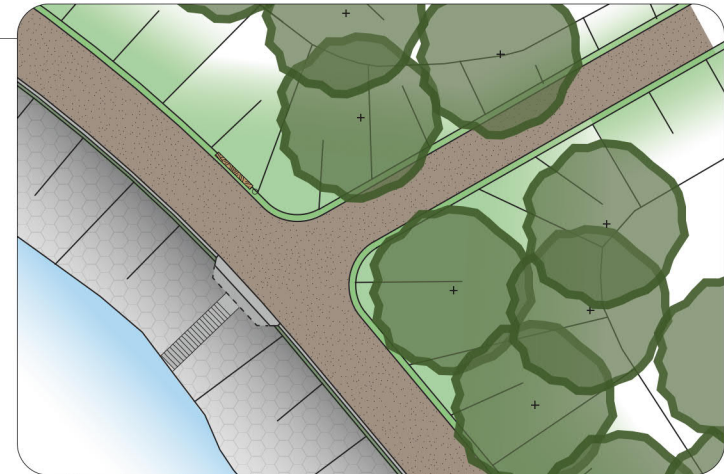
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

De Dreef krijgt een accent in de Waalband. In het verlengde van de laan wordt de band breder gemaakt en als zitrand uitgevoerd, aansluitend op de dijktrap in het steile buitentalud. De zitrand wordt in overleg met Geldersch Landschap en Kasteelen uitgewerkt.

Detail zitplaats de Dreef.

Detail zitplaats de Dreef, schaal 1:500.

De dijk wordt hoger. Dit heeft effect op de helling van de stoep van de Dreef. Als basis oplossing wordt deze over de hele lengte opgehoogd vanuit de taluds van het grondlichaam. De bomenlaan (beuken) aan de Dreef loopt mee op naar de kruin van de dijk. Om deze bij het aanbrengen van grond niet te raken wordt de Dreef hier smaller gemaakt, waarbij slechte bomen worden vervangen en zo mogelijk de groeiomstandigheden worden verbeterd. Het huidige verhardingsmateriaal (geelkleurig gralux) wordt nu ook weer toegepast. In de bochtstralen op de aansluiting met de dijk worden lage hekwerken aangebracht ter bescherming van het binnentalud en de stinzenflora tegen vertreding door voetgangers en (cross)fietzers/mountainbikers. De aansluiting van de Dreef wordt in overleg met Geldersch Landschap en Kasteelen uitgewerkt.

Profiel TG190+90 in hoogte uitgebreide bestaande sterk ruimtebesparende oplossing in het verlengde van de Dreef, schaal 1: 500

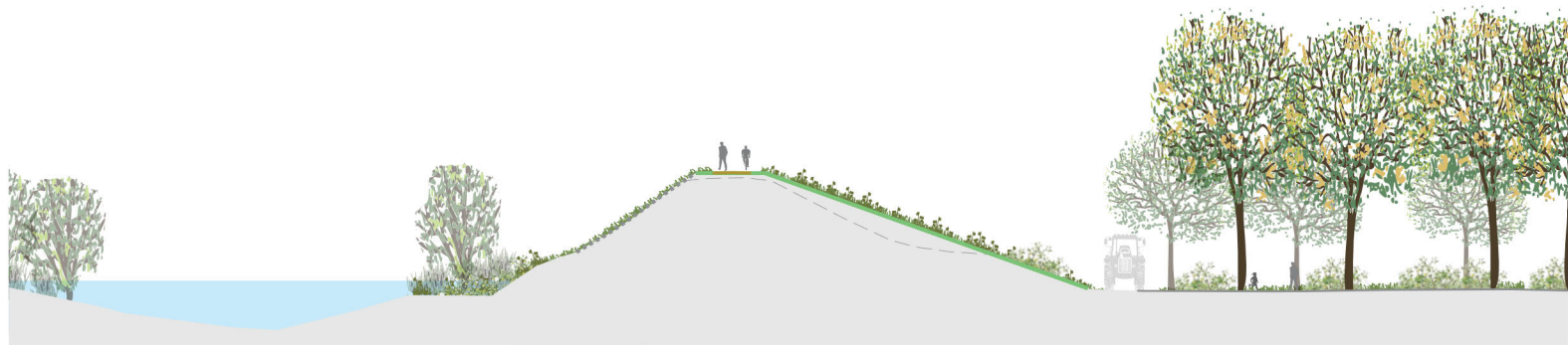
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

Landschapsplan - deeluitwerking 6

Het huidige getrapte binnentalud met bomenrij (essen) verdwijnt. Het binnentalud wordt verflauwd naar 1:2,5 en ingericht met een bloem- en kruidenrijke vegetatie en struweel dat aansluit op de ruige zoom van het bos.

Het stoepje bij het voormalige melkbruggetje (bruggetje (hout) welke over de kil heen werden gelegd om de koeien in de uiterwaard te kunnen melken) blijft behouden.

Profiel TG193 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van het bos van Landgoed Neerijnen, schaal 1: 500

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

Landschapsplan - deeltuitwerking 7

De bestaande dijktrap bij het kasteel Waardenburg wordt teruggebracht, in uitstraling passend bij het landgoed.

Het stoepje bij het voormalige melkbruggetje (bruggetje (hout) welke over de kil heen werden gelegd om de koeien in de uiterwaard te kunnen melken) blijft behouden.

Het bankje op de dijk wordt teruggeplaatst.

De molen, het rijksmonument aan de Waalbandijk 23, wordt niet geraakt. Vanwege de belemmering van de windvang door de ophoging van de dijk zal de molen worden opgevijseld. Bij de vorige dijkversterking is dat ook gedaan.

Profiel TG197+60 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Gasthuisstraat 23 (molen) en kil, schaal 1: 500

Het binnentalud bij het rijksmonument aan de Gasthuisstraat 24 (T-boerderij), wordt niet aangepast. De aansluiting op de teen van de dijk blijft gelijk aan de huidige situatie.

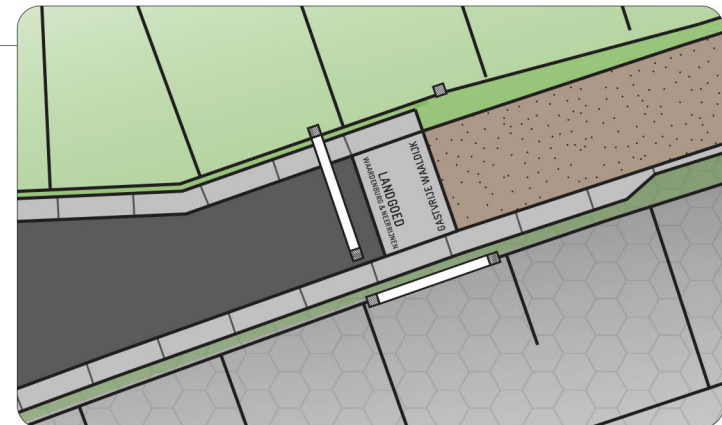
Profiel TG196+90 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Gasthuisstraat 24 en kil, schaal 1: 500

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

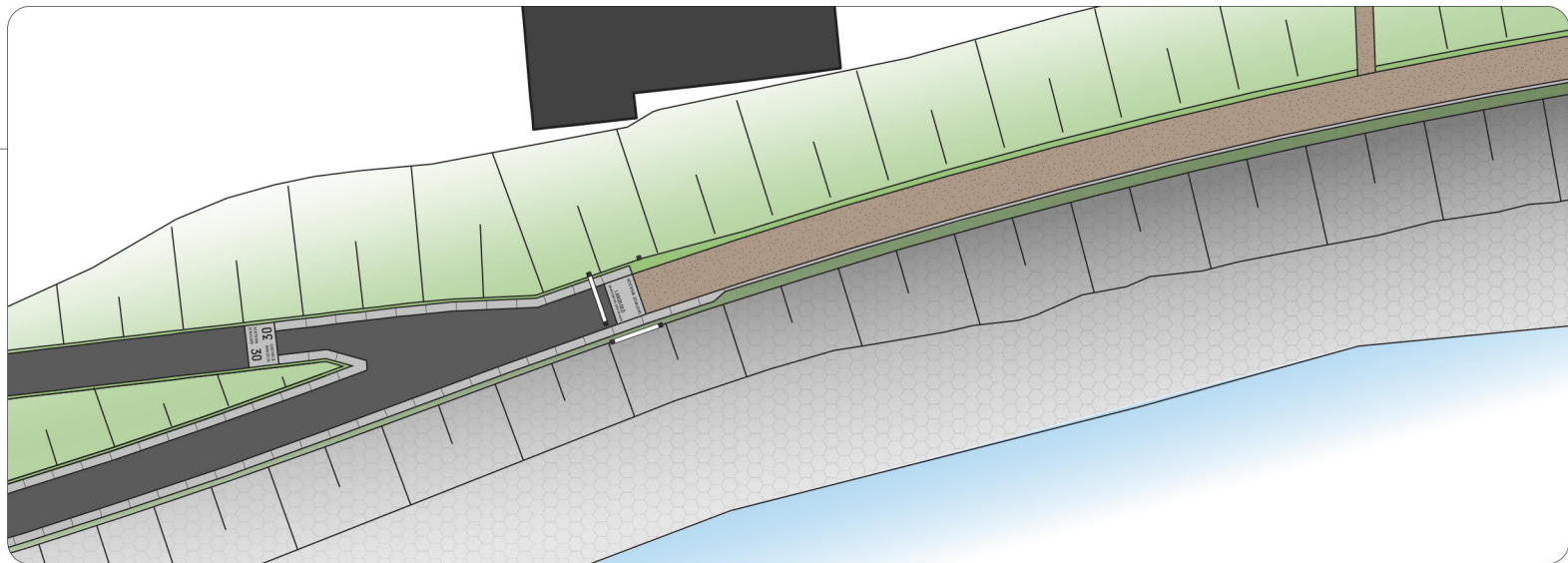
0 10 20 30 40 50m

De overgang van landgoeddijk naar 'reguliere' dijk, wordt dichterbij de stoep van de Gasthuisstraat gepositioneerd. Het voorstel is het halfverharde pad door te laten lopen tot aan de dijkopgang bij de monumentale T-Boerderij (Gasthuisstraat 24). Zo ontstaat een heldere ruimtelijke markering naar de landgoeddijk en wordt het binnentalud, dat nauw aansluit op het monument, niet steiler. Om de overgang naar de landgoeddijk helder aan te geven, wordt een eigen 'Waalmat' gemaakt waarin ook het witte hekwerk van het landgoed is geïntegreerd met de fiets- en voetgangerssluis. Het ontwerp van deze Waalmat wordt in overleg met Geldersch Landschap en Kasteelen uitgewerkt.

Detail Waalmat Landgoeddijk, schaal 1: 200.

De stoep van de Gasthuisstraat ligt schuin in het talud (vleugelstoep). Het huidige hellingspercentage is 10%. Dat wordt steiler (12%) omdat er geen ruimte is de stoep naar binnen toe op te hogen zonder de aanliggende monumenten te raken. Omdat er op de Waalbandijk geen doorgaand verkeer is, is een plateau niet nodig. Op de stoep wordt wel een 'Waalmat' aangebracht als toegang naar de 'Gastvrije Waaldijk'.

Detail aansluiting Landgoeddijk-stoep Gasthuisstraat, schaal 1: 500.

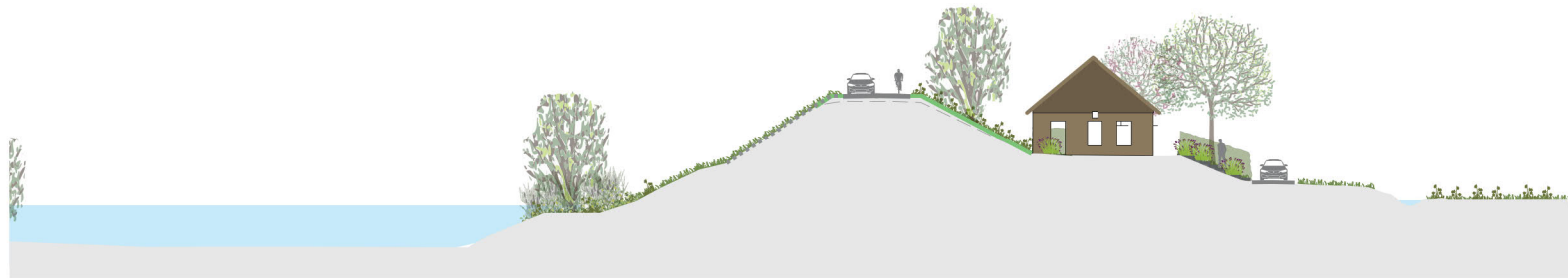
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

Landschapsplan - deeltuitwerking 8

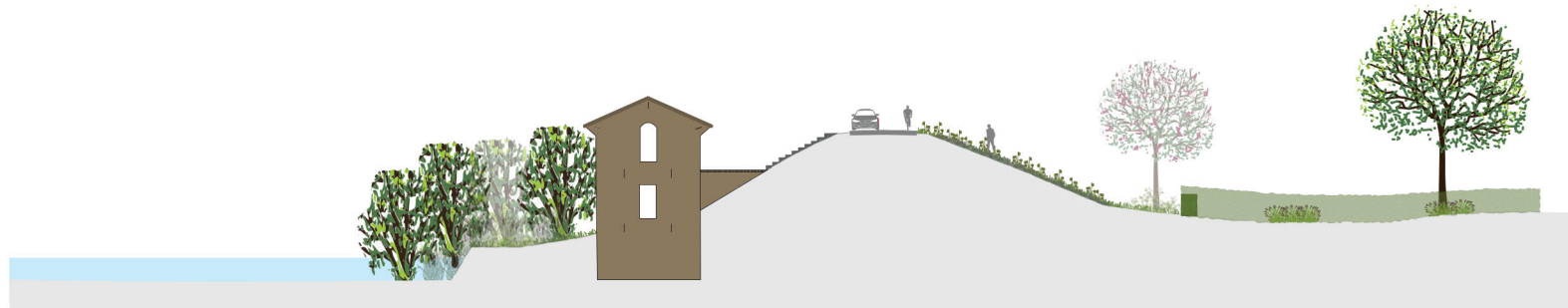
Vanaf TG198+90, ongeveer ter hoogte van het dijkmagazijn tot aan het geluidscherm langs de A2, is er geen versterkingsopgave. De inpassing van de dijk is hier geen onderdeel van de uitvoeringswerkzaamheden. In dit landschapsplan is wel een voorstel gedaan voor de inpassing én voor de weginrichting volgens de principes van de Gastvrije Waaldijk, die aansluiten bij de gehele dijkversterking Tiel-Waardenburg en de dijkversterking van Gorinchem-Waardenburg.

Het huis aan de Gasthuisstraat 22 is bij de vorige dijkversterking herbouwd. De aansluiting op de dijk wordt gehouden zoals deze nu ook is.

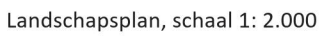

Profiel TG198+40 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Gasthuisstraat 22 en kil, schaal 1: 500

Bij het rijksmonument 'dijkmagazijn', waarin nu het natuurhistorisch Museum 'De Oersprong' huist, wordt de dijk niet aangepast. Wel wordt er een toegang voor rolstoelen en minder validen middels een hellingbaan aangebracht, uitgevoerd in baksteen en met halfverharding. Dit wordt in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Profiel TG199+40 ruimtebesparende oplossing ter hoogte van Waalbandijk 12 (dijkmagazijn) en kil, schaal 1: 500

Landschapsplan - deeluitwerking 9

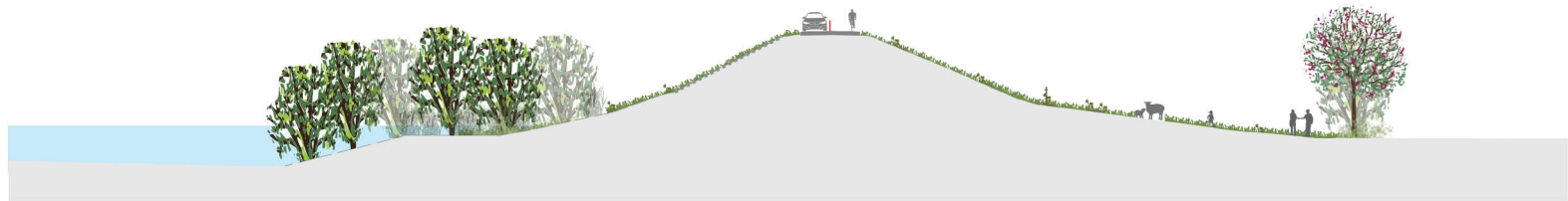
De wens is geuit dat de dijktrap in het binnentalud wordt 'verplaatst' naar een locatie waar de bewoners van de huizen aan de teen van de dijk er beter gezamenlijk gebruik van kunnen maken. Omdat de dijk hier niet aangepast wordt, blijft de bestaande dijktrap liggen.

Bij de toerit naar de uiterwaarden wordt een rust- en uitzichtpunt voorgesteld. Hier is ruim uitzicht over de Rijswaard. Het rust- en uitzichtpunt bestaat uit een verbrede Waalband (1.20m). De recreatieve toegang naar de uiterwaard en wandelroute wordt tevens herkenbaar en toegankelijker gemaakt door het aanbrengen van een Waalzuil en een bankje.

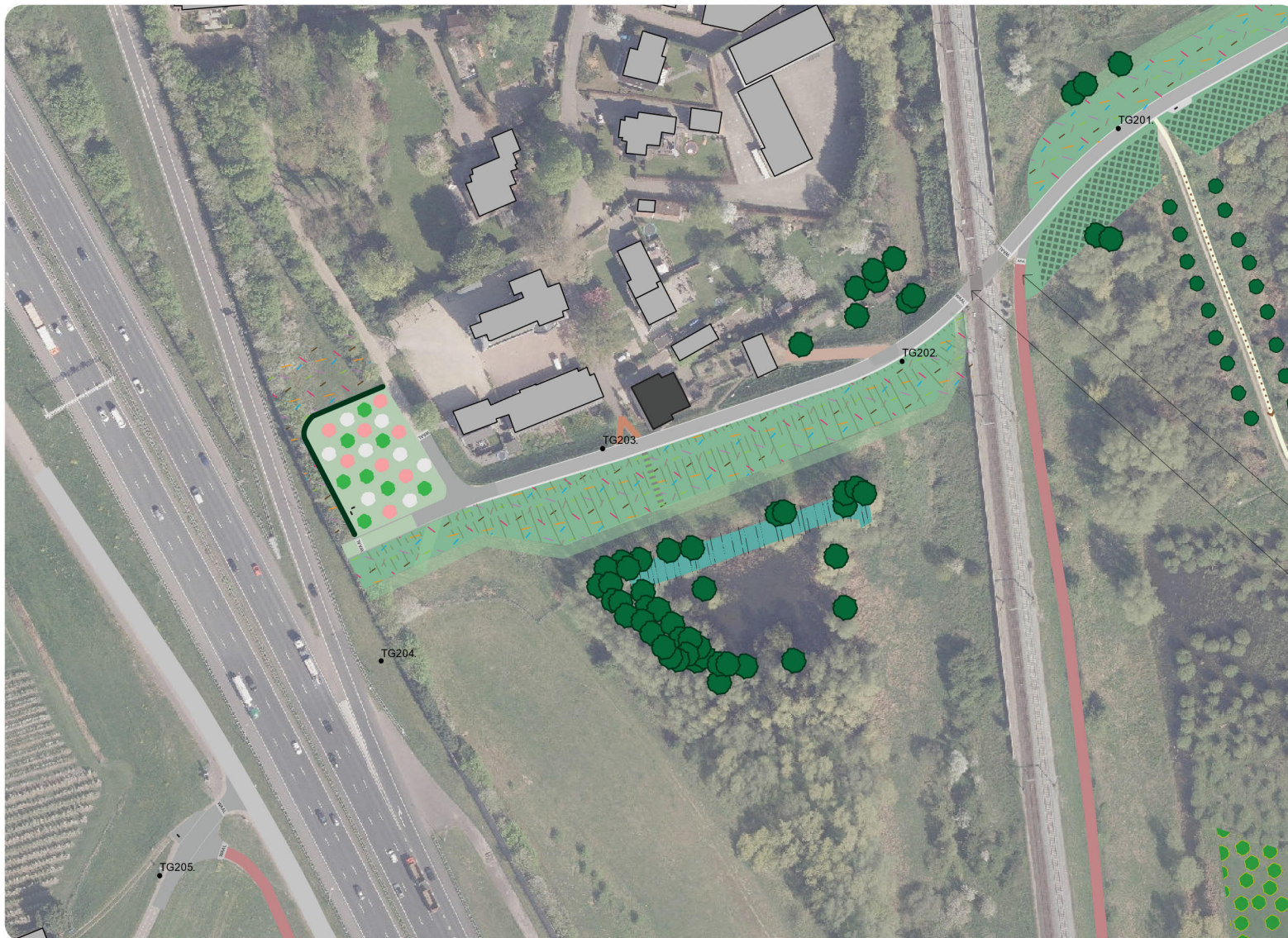
De toerit naar de uiterwaarden wordt behouden.

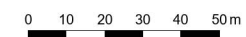
Detail rust- en uitzichtpunt met toegang tot de Rijswaard, schaal 1: 200.

Profiel TG200+30 geen dijkverbetering nodig, wel vervanging wegverharding volgens principe van de 'Gastvrije Waaldijk, schaal 1: 500

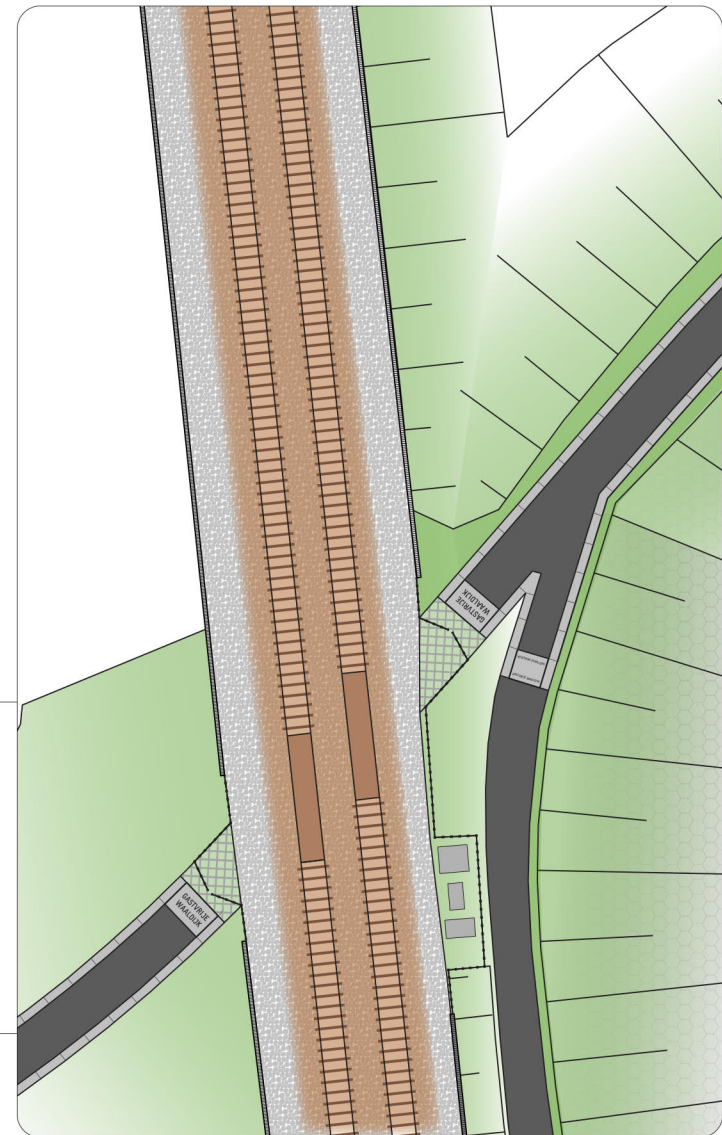
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

Landschapsplan - deeluitwerking 10

Het fietspad langs het spoortalud verbindt de route over de Waaldijk aan beide zijden van de A2 en het spoor. Het pad gaat onder de spoorbrug en de brug van de A2 door. Het fietspad wordt met een 'Waalmat' aangesloten op de dijk. Dit wordt op dezelfde wijze uitgevoerd als aan de andere zijde van de A2.

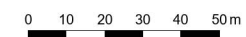
De weginrichting van de Gastvrije Waaldijk wordt tot aan het spoor doorgetrokken en afgesloten met een 'Waalmat'. Hiermee wordt het doorgaan van de dijk naar de andere zijde inzichtelijk gemaakt en visueel met elkaar verbonden.

Detail passage spoorlijn en aansluiting fietspad, schaal 1: 500.

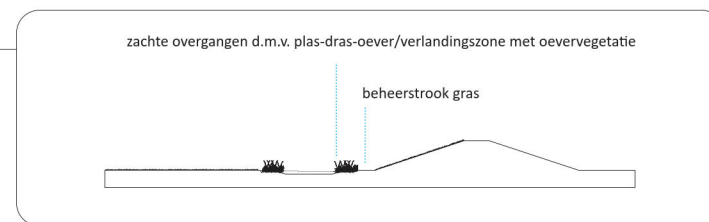

Landschapsplan, schaal 1: 2.000

De binnen-en buitentaluds worden met bloem en kruidenrijk grasland ingezaaid.

De buitenteen van de dijk sluit aan op de kil. Om de ecologische kwaliteit van de oever te verbeteren en de ruimtelijke aansluiting op de dijk te versterken wordt op gemiddelde waterlijn (deze schommelt sterk omdat het natuurlijk gevoed wordt) een aflopende onderwateroever aangebracht volgens het gewenste KRW-ecotype. Het talud daarvan is wisselend, van 1:5 of flauwer, zodat een zich een gevarieerde oeverzone kan ontwikkelen. Tussen de oever en de buitenteen wordt een beheerstrook aangebracht op voldoende hoogte voor goede beheeromstandigheden en een ecologisch waardevolle ruime overgang van nat naar droog. In de zone van het beheerstrook worden maatregelen genomen ter voorkoming van dierlijke graverij.

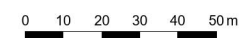
Natuurlijke overgang van dijk naar kil.

Profiel TG202+80 ter hoogte van Kerstraat 25, geen dijkverbetering nodig, wel vervanging wegverharding volgens principe van de 'Gastvrije Waaldijk, schaal 1: 500

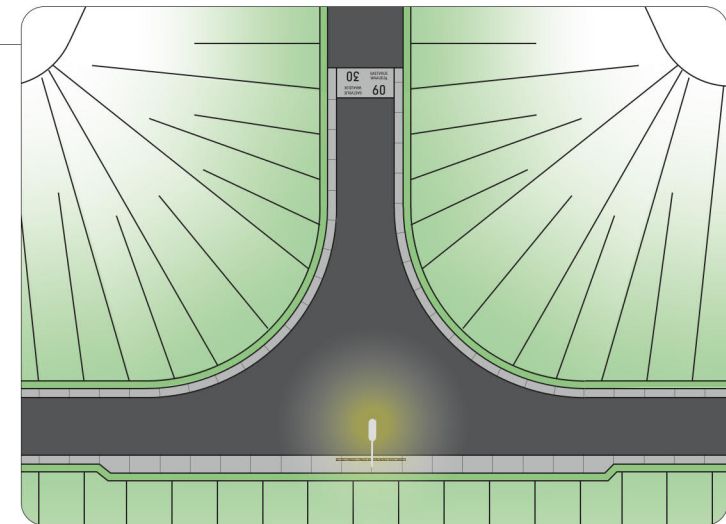
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

De aansluiting op stoep van de Dorpsstraat worden ingericht volgens de principes van de Gastvrije Waaldijk.

De dijk wordt niet aangepast, maar de weginrichting wel. Deze vindt plaats volgens de principes van Gastvrije Waaldijk.

In de ruimte tussen de stoep van de Dorpsstraat en het geluidsscherm wordt de kanteldijk herkenbaar doorgetrokken. Daarbij blijft de passage voor onderhouds- en werkverkeer mogelijk. De inrichting van de Gastvrije Waaldijk wordt tot aan het geluidsscherm doorgetrokken en afgesloten met een 'Waalmat'. Hiermee wordt het doorgaan van de dijk naar de andere zijde inzichtelijk gemaakt.

Aansluiting stoep volgens principes Gastvrije Waaldijk, schaal 1:500.

Er wordt een 'dorpstuin' aangelegd met een haag en hoogstamfruitbomen die bijdragen aan de biodiversiteit. Er is ruimte voor onder andere speeltoestellen en zitbanken. Met deze ingreep wordt de sfeer van de dijk en zijn omgeving zover mogelijk doorgezet en de samenhang met de omgeving benadrukt.

Profiel TG203+70 ter hoogte van geluidsschermen A2, geen dijkverbetering nodig, schaal 1: 500

Colofon

<i>Titel:</i>	Landschapsplan Rijswaard
<i>Subtitel:</i>	Vergunningenontwerp Dijkversterking Tiel - Waardenburg
<i>Projectnummer WSRL:</i>	100481
<i>Projectnummer Sweco:</i>	363913
<i>Referentienummer:</i>	SWNL0264606
<i>Revisie:</i>	D 1.1
<i>Datum:</i>	7 augustus 2020
<i>Auteur(s):</i>	Andrea Hulsebosch, Remco van Eijndhoven, Durk de Vries, Nick Vermeulen en Stefan Vermeulen

Gecontroleerd door: Ruud Raaijmakers

Paraaf gecontroleerd:

Goedgekeurd door: Henk Havinga

Paraaf goedgekeurd:

